

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Ταχ. Διεύθυνση: Λεωφ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2, 17121, Νέα Σμύρνη

Ιστοσελίδα: www.elidek.gr

Ηλ. Διεύθυνση: grants.rrf@elidek.gr

Τηλ. Επικοινωνίας: 210 6412410, 210 6412420

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

στο πλαίσιο της Δράσης

**«Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας»
(Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών)**

1η Τροποποίηση

(Έκδοση 1.1)

Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)

ID 16618 – Υποέργο 1 (MIS: 5163923)

Η Δράση υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - NextGenerationEU.

(Απόφαση με Α.Π. 104940/07.04.2025 της Διευθύντριας του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας, ΑΔΑ: ΨΡΕΦ46Μ77Γ-6ΒΧ)

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΕΝΙΚΑ.....	4
1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΙΔΕΚ.....	7
2. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	8
2.1 Δικαιολογητικά και στοιχεία για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.....	9
3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	11
3.1 Γενικά.....	11
3.2 Καταβολή Χρηματοδότησης.....	12
3.2.1 Προκαταβολή.....	13
3.2.2 Ενδιάμεση καταβολή.....	13
3.2.3 Αποπληρωμή.....	13
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ	14
4.1 Εκθέσεις Προόδου	14
4.1.1 Ενδιάμεση έκθεση προόδου	14
4.1.2 Τελική έκθεση προόδου	15
4.2 Διαδικασία Διενέργειας Ελέγχου – Επαλήθευσης.....	16
4.3 Έγκριση Αποτελεσμάτων Επαλήθευσης – Αντιρρήσεις ΕΥ/ΦΥ.....	17
4.4 Έκτακτος Έλεγχος Προόδου.....	18
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ.....	18
5.1 Επιλέξιμες δαπάνες	18
5.2 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.....	19
5.2.1 Δαπάνες προσωπικού.....	19
5.2.2 Δαπάνες αναλωσίμων.....	23
5.2.3 Δαπάνες διάχυσης και μετακινήσεων	23
5.2.4 Δαπάνες απόσβεσης εξοπλισμού.....	24
5.2.5 Δαπάνες για υπηρεσίες τρίτων.....	24
5.2.6 Λοιπές δαπάνες	25
5.3 Λογιστική παρακολούθηση	26
5.4 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	27
5.5 Τραπεζικά έξοδα και προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.....	27
5.6 Πιστοποιητικό Ελέγχου από Ορκωτό Λογιστή.....	27
5.7 Απώλεια παραστατικού	28
5.8 Μη Επιλέξιμες δαπάνες.....	28

6.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΥ και ΦΥ.....	29
6.1	Υποχρεώσεις ΕΥ και ΦΥ.....	29
6.2	Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του Έργου.....	31
7.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ.....	31
8.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	33
8.1	Γενικά.....	33
8.2	Περιπτώσεις τροποποιήσεων.....	33
8.3	Τροποποιήσεις που αφορούν στοιχεία του δικαιούχου.....	35
8.4	Μεταβολές που δεν συνιστούν τροποποιήσεις.....	35
8.5	Διακοπή του ερευνητικού Έργου.....	36
9.	ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	37
10.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ.....	38
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	40
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.....	41
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.....	44

Έκδοση	Ημ/νία δημοσίευσης		Σελίδα
1.0		Αρχική έκδοση	
1.1		1 τροποποίηση	
		Μεταβολή της προθεσμίας υποβολής της Τελικής Έκθεσης Προόδου από εβδομήντα πέντε (75) σε σαράντα πέντε (45) ημερολογιακές ημέρες	15
		Προσθήκη της παραγράφου: «Αν η Τελική Έκθεση Προόδου δεν υποβληθεί εντός της ως άνω προθεσμίας υποβολής της, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. δύναται να λάβει διορθωτικά μέτρα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του και τη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία»	15
		Μεταβολή της προθεσμίας εξόφλησης των παραστατικών δαπανών από εξήντα (60) σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες.	18, 27
		Μεταβολή της προθεσμίας εξόφλησης παραστατικών δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών από τρεις (3) μήνες σε σαράντα πέντε (45) ημερολογιακές ημέρες.	18
		Απαλοιφή από τις περιπτώσεις τροποποιήσεων της δυνατότητας χορήγησης παράτασης	34

ΓΕΝΙΚΑ

Ο παρών **Οδηγός Διαχείρισης - Υλοποίησης** (εφεξής «ΟΔΥ») θέτει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη διαδικασία παρακολούθησης, ελέγχου και επαλήθευσης των δαπανών και την καταβολή της χρηματοδότησης των ερευνητικών Έργων (εφεξής «Έργο»/«Έργα») που αξιολογήθηκαν θετικά και κατατάχθηκαν στη λίστα των προς χρηματοδότηση Έργων στο πλαίσιο των δύο (2) Υποδράσεων της Δράσης «**Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών)**» (ID 16618 - Υποέργο 1) (Α.Π. 52921/25.08.2022, ΑΔΑ: ΡΨΣΖ46Μ77Γ-Ε30, εφεξής «Προκήρυξη»), η οποία υλοποιείται από το ΕΛΙΔΕ.Κ. στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («Ελλάδα 2.0») με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Next Generation EU.

Η Δράση «Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών)» (ID 16618 - Υποέργο 1) (εφεξής «Δράση») περιλαμβάνεται στα έργα του άξονα 4.5 «Πρώθηση της Έρευνας και της Καινοτομίας» και έχει στόχο την αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη (E&A), την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της επιστήμης και των επιχειρήσεων και την ανάπτυξη πρωτοποριακών υποδομών για E&A.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του «Ελλάδα 2.0». Το ΕΛΙΔΕ.Κ., η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού, Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (α. 271 Ν. 4738/2020, εφεξής «ΕΥΣΤΑ»), καθώς και κάθε άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατηρούν το δικαίωμα ελέγχου, όποτε κρίνεται απαραίτητο, της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των Έργων με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα των Φορέων Υποδοχής (εφεξής «ΦΥ») και/ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους ΦΥ και τους/τις Επιστημονικούς/ές Υπεύθυνους/ες (εφεξής «ΕΥ») των Έργων.

Οι ΦΥ και οι ΕΥ υποχρεούνται στην υποβολή μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΛΙΔΕ.Κ. (εφεξής «Π.Σ.») του συνόλου των στοιχείων και αιτημάτων (π.χ. Εκθέσεις προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, αιτήματα τροποποίησης κ.α.) που αφορούν την πορεία υλοποίησης του Έργου σύμφωνα με το εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο Έργου (εφεξής «ΤΔΕ»), και είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση του Έργου.

Η Δράση υλοποιείται σύμφωνα με το κάτωθι θεσμικό πλαίσιο:

- τον Ν. 4429/2016 «Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας και άλλες διατάξεις» (Α' 199), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και ιδίως τα άρθρα 2, 4 παρ. 3, 5 παρ. 3 έως 9 και 9 παρ. 7 αυτού,
- την υπ' αρ. 195245/15.11.2018 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης «Εσωτερικός Κανονισμός

- Λειτουργίας Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.)» (Β' 5252), όπως ισχύει, και ιδίως τα άρθρα 34 και 39 έως 52 αυτής,
την υπ' αρ. 63434/21.06.2022 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων περί έγκρισης του ετήσιου προγραμματισμού των δράσεων και κατανομής των πόρων του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) για το έτος 2022 (Β' 3369),
- τα άρθρα 270 έως 281 Ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207), όπως ισχύουν,
  - τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57, 18.2.2021),
  - τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193, 30.7.2018),
  - την υπ' αρ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας,
  - την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1), και ειδικότερα την προτεινόμενη επένδυση με τίτλο «Ενίσχυση βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας» (measure ID 16618),
  - τον Ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 130), όπως ισχύει, και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 αυτού,
  - τον Ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135),
  - τον Ν. 4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258), όπως ισχύει,
  - τον Ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), όπως ισχύει,
  - τον Ν. 3187/2003 «Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ)» (Α' 233), όπως ισχύει,

- τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187, 26.6.2014),
- την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01),
- την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παρ. 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01),
- το άρθρο 42 Ν. 4772/2021 «Διενέργεια Γενικών Απογραφών έτους 2021 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, επείγουσες δημοσιονομικές και φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 17) περί της διαδικασίας ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει,
- την υπ' αρ. 17642/10.02.2021 Εγκύκλιο οδηγιών για την Έγκριση και Χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2021 και τον Προγραμματισμό Δαπανών ΠΔΕ 2022-2024 της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και ειδικότερα την παράγραφο 5.14 «Ένταξη έργων που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης» αυτής,
- την υπ' αρ. 35259/24.03.2021 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197),
- το με Α.Π. 67335 ΕΞ 2021/08.06.2021 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα: Μέθοδος Παρακολούθησης έργων «Ελλάδα 2.0»,
- την υπ' αρ. 119126/28.09.2021 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498), όπως ισχύει,
- την υπ' αρ. 119138/28.09.2021 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Συμπλήρωση και εξειδίκευση των Αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών» (Β' 4499),
- το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαχείρισης καταγγελιών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ/ΑFCOS),
- τη με Α.Π. 140075-22-12-2021/9.6.2022 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Προσδιορισμός του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) ως Φορέα Υλοποίησης και Λειτουργίας των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ορθή επανάληψη, ΑΔΑ: 9ΩΩΒ46ΜΤΑΡ-ΦΦΗ),

- τη με Α.Π. 105792 ΕΞ/22.07.2022 Απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομικών «Ένταξη του Έργου Υποέργο 1. Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια Υποστήριξη όλων των Επιστημών)» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5163923) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΑΔΑ: 9ΦΝΘΗ-Ω0Ξ),
- την υπ' αρ. 71693/9.5.2023 Απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομικών «Διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο Δράσεων και Έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 3079),
- τη με Α.Π. 47346/9.5.2022 γνωμοδότηση (ΓΝ 789/2022) της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) επί του σχεδίου της Προκήρυξης της Δράσης «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών)»,
- τη με Α.Π. 73592ΕΞ/27.5.2022 γνωμοδότηση (ΓΝ 89/2022) της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) επί του σχεδίου της Προκήρυξης της Δράσης «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών)»,
- τη με Α.Π. 52921/25.8.2022 Προκήρυξη της Δράσης «Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια Υποστήριξη όλων των Επιστημών)» (ορθή επανάληψη, ΑΔΑ: ΡΨΣΖ46Μ77Γ-Ε30),
- την υπ' αρ. 38750/21.04.2022 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με την οποία διορίστηκε ως Διευθύντρια του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας η Δρ Αικατερίνη Κουραβέλου (ΥΟΔΔ 335),
τη με Α.Π. 48954/11.5.2022 Απόφαση του Ε.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων στην Διευθύντρια του Ιδρύματος (Β' 2464),

αφού λήφθηκε υπόψη η διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης των Προτάσεων καθυστέρησε, λόγω της οποίας καθίσταται αναγκαία η τροποποίηση της οριζόμενης στην Προκήρυξη προθεσμίας λήξης των Έργων από 30.06.2025 σε 31.12.2025.

1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΙΔΕΚ

Για κάθε Έργο ορίζεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημείο επαφής των ΕΥ και ΦΥ. Στην περίπτωση των Συνεργατικών Έργων στο πλαίσιο της Υποδράσης 2 ο ΦΥ θα λειτουργεί και ως Συντονιστής.

Κάθε επικοινωνία (τηλεφωνική, ηλεκτρονική) που αφορά την εφαρμογή του ΟΔΥ διενεργείται αποκλειστικά μεταξύ του ορισμένου σημείου επαφής του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και του/της ΕΥ και του ΦΥ.

Όλα τα έγγραφα της επικοινωνίας με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. πρέπει να φέρουν τον αναγνωριστικό αριθμό Έργου (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) συμπεριλαμβανομένου του πλήρη τίτλου του και να κοινοποιούνται αποκλειστικά στο ορισμένο σημείο επαφής του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Το σύνολο των εγγράφων υποβάλλεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Το έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί κατά την ημερομηνία πρωτοκόλλησής του από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

2. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κατόπιν ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης των Προτάσεων εκδίδεται από τη Διευθύντρια του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. η Απόφαση Χρηματοδότησης με τον Κατάλογο των προς χρηματοδότηση Έργων σύμφωνα με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό.

Σημειώνεται ότι η ως άνω Απόφαση Χρηματοδότησης, καθώς και η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης (εφεξής «ΑΧΧ») για κάθε Έργο (βλ. κατωτέρω παρ. 2.1.) οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα στοιχεία των ΦΥ, ΕΥ και Συνεργαζόμενων Φορέων – Δικαιούχων (εφεξής «ΣΦ-Δικαιούχοι»), στην περίπτωση των Συνεργατικών Έργων της Υποδράσης 2, καθώς και τα γενικά στοιχεία του έργου (πλήρης τίτλος, και εγκεκριμένος προϋπολογισμός), θα αναρτηθούν, για λόγους διαφάνειας, στις ιστοσελίδες του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (<https://www.elidek.gr/>), της ΓΓΕΚ (<https://gsri.gov.gr/>), του «Ελλάδα 2.0» (<https://greece20.gov.gr/>) και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ (<https://diavgeia.gov.gr/>).

Μετά τη δημοσίευση της Απόφασης Χρηματοδότησης οι ΕΥ λαμβάνουν εγκριτική επιστολή, με την οποία καλούνται να υποβάλουν στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (βλ. κατωτέρω παρ. 2.1 - *Δικαιολογητικά και στοιχεία για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης*) για την έκδοση της ΑΧΧ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της ΑΧΧ και για τη χρηματοδότηση του Έργου είναι αυτό να μην έχει χρηματοδοτηθεί, να μην χρηματοδοτείται, ούτε να χρηματοδοτηθεί από οποιονδήποτε άλλο Φορέα για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό του.

Στην ΑΧΧ επισυνάπτεται ΤΔΕ, στο οποίο περιλαμβάνονται τα στοιχεία της Πρότασης, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την αξιολόγησή της από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου του επικαιροποιημένου προϋπολογισμού του Έργου, **στον οποίο, πέραν ενδεχόμενων τροποποιήσεων που προκύπτουν από τη διαδικασία της αξιολόγησης ή για άλλους λόγους, θα αποτυπώνονται με σαφή τρόπο οι δαπάνες που επιβαρύνονται με Φ.Π.Α. και θα αναφέρεται το εκτιμώμενο ποσό του Φ.Π.Α. ανά κατηγορία δαπάνης, αλλά και συνολικά.**

Η ημερομηνία έναρξης του έργου καθορίζεται από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και αναφέρεται ρητά στην ΑΧΧ.

Στην περίπτωση των Συνεργατικών έργων στο πλαίσιο της Υποδράσης 2 η ημερομηνία έναρξης του Έργου είναι κοινή για όλους τους συμμετέχοντες Φορείς.

Οι ΦΥ και ΣΦ – Δικαιούχοι υποχρεούνται να εντάξουν το Έργο στον προϋπολογισμό τους προκειμένου να λάβουν την αντίστοιχη προκαταβολή της χρηματοδότησης.

Επισημαίνεται ότι κατά την ένταξη του Έργου στον Προϋπολογισμό του ΦΥ και των ΣΦ – Δικαιούχων θα πρέπει να έχει εγκριθεί η εκπόνησή του από την αρμόδια Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (εφεξής «ΕΗΔΕ») του ΦΥ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν. 4957/2022 και η σχετική απόφαση της ΕΗΔΕ να μνημονεύεται στην απόφαση ένταξης του Έργου.

2.1 Δικαιολογητικά και στοιχεία για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης

Κατόπιν της έκδοσης του Καταλόγου των προς χρηματοδότηση Έργων οι δικαιούχοι ΕΥ λαμβάνουν εγκριτική επιστολή, με κοινοποίηση στον ΦΥ και στους ΣΦ – Δικαιούχους, με την οποία καλούνται να υποβάλουν **εντός της προθεσμίας που θα ορίζεται στην ως άνω επιστολή**, στο Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τα ακόλουθα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της ΑΧΧ.

1. Βεβαίωση Αποδοχής του Έργου από τον ΦΥ υπογεγραμμένη (με ηλεκτρονική υπογραφή ή μέσω gov.gr) από τον νόμιμο εκπρόσωπό του.
2. Συμφωνητικό Συνεργασίας μεταξύ των συνδικαιούχων Φορέων για την από κοινού υλοποίηση του Έργου με τους όρους της συνεργασίας (*Παράρτημα IV*) (στην περίπτωση των Συνεργατικών έργων στο πλαίσιο της Υποδράσης 2).

Το Συμφωνητικό Συνεργασίας καταρτίζεται μεταξύ των συνδικαιούχων Φορέων με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου. Το Συμφωνητικό Συνεργασίας είναι συμπληρωματικό προς την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης και σε καμία περίπτωση δεν την ακυρώνει, υποκαθιστά ή τροποποιεί. Το Συμφωνητικό Συνεργασίας υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά για την έκδοση της ΑΧΧ.

Με το Συμφωνητικό Συνεργασίας συνιστάται ενδεικτικά, να διευθετηθούν ζητήματα που αφορούν την οργάνωση της εργασίας μεταξύ των συνδικαιούχων Φορέων-, τη διαχείριση του Έργου, καθώς και να καθοριστούν τα δικαιώματα και οι τεχνικές και οικονομικές υποχρεώσεις των συμμετεχόντων Φορέων.

Στο Παράρτημα IV του ΟΔΥ περιλαμβάνεται Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας. Επισημαίνεται ότι το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις ανάγκες του Έργου. Το Συμφωνητικό Συνεργασίας συνυπογράφεται από τους νόμιμους εκπρόσωπους των συνδικαιούχων Φορέων.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. δεν συμμετέχει στη σύναψη του Συμφωνητικού Συνεργασίας.

3. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 (*Παράρτημα V*) υπογεγραμμένη (με ηλεκτρονική υπογραφή ή μέσω gov.gr) από τον νόμιμο εκπρόσωπο του ΦΥ και των ΣΦ – Δικαιούχων, στην οποία θα δηλώνεται ότι:
  - Όλα τα αναφερόμενα στοιχεία στο ερευνητικό Έργο με αριθμό «.....» και τίτλο «.....» και τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά είναι αληθή και ακριβή.
  - Το προς χρηματοδότηση ερευνητικό Έργο με αριθμό «.....» και τίτλο «.....» δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται, ούτε θα χρηματοδοτηθεί από οποιονδήποτε άλλο Φορέα για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό του.
  - Ο ΦΥ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι είναι Οργανισμός/οι έρευνας και διάδοσης γνώσεων κατά την έννοια του άρθρου 1.3. της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2014/C 198/01) και είτε ασκεί/ασκούν δραστηριότητες μη οικονομικής φύσης (κατά την έννοια του σημείου 19 της 2014/C 198/01 Ανακοίνωσης της Ε.Ε.) είτε η τυχόν οικονομική του/ς δραστηριότητα είναι αμιγώς επικουρική και δεν υπερβαίνει το 20% της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του/των Φορέα/ων.

- Η χρηματοδότηση του ΦΥ και των ΣΦ – Δικαιούχων στο πλαίσιο της Δράσης αφορά την κύρια δραστηριότητά του/ς είτε/και το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του/ς, προκειμένου η χρηματοδότηση του/ς να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και να λάβει/ουν χρηματοδότηση 100%.
  - Ο ΦΥ, οι ΣΦ – Δικαιούχοι και ο/η ΕΥ αποδέχονται τους όρους και τις προϋποθέσεις της Προκήρυξης, του ΟΔΥ, του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («Ελλάδα 2.0») και του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, καθώς και όλες τις σχετικές υποχρεώσεις του, όπως ενδεικτικά τις υποχρεώσεις τήρησης της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και των κανόνων δημοσιότητας, την αποδοχή των ελέγχων που διενεργούνται από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα και όποιες λοιπές υποχρεώσεις απορρέουν από τον Κανονισμό 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12.2.2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. Επιπλέον, αποδέχονται τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014.
  - Ο ΦΥ, οι ΣΦ – Δικαιούχοι και ο/η ΕΥ αποδέχονται ότι τα μηνύματα που θα λαμβάνουν από το ΕΛΙΔΕΚ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών, τόσο για τον ΦΥ όσο και για τον/την ΕΥ.
  - Θα υπάρξει ευρεία διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων όπως αυτή τίθεται στο άρθρο 2.1.1. σημείο 19 εδάφιο γ' της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (2014/C 198/01).
4. Τεκμηρίωση της δυνατότητας λογιστικού διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων του ΦΥ και των ΣΦ – Δικαιούχων.. Η Τεκμηρίωση περιλαμβάνει: Αντίγραφο του εγγράφου με το οποίο υποβλήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ο απολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους, ο απολογισμός χρηματοδοτήσεων, ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού (Ισολογισμός), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και αντίγραφα των σχετικών στοιχείων.

Επιπλέον, θα υποβληθεί απόσπασμα λογιστικού σχεδίου των λογαριασμών εσόδων και εξόδων, από το οποίο θα προκύπτει ο διαχωρισμός των οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων. Εάν ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων δεν γίνεται με κωδικοποίηση των λογαριασμών, τότε θα υποβληθεί αναλυτικό-καθολικό ενδεικτικών λογαριασμών

εσόδων και εξόδων από το οποίο θα προκύπτει ο διαχωρισμός των οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων.

Επισημαίνεται ότι ο διαχωρισμός οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων αφορά τη συνολική δραστηριότητα του οργανισμού και όχι μόνο το έργο για το οποίο υποβάλλεται πρόταση.

5. Πράξη ανάληψης καθκόντων ή αντίστοιχη πράξη/σύμβαση, στην περίπτωση που αυτή δεν υποβλήθηκε με την Πρόταση.
6. Υποβολή επικαιροποιημένου προϋπολογισμού του ΦΥ και των ΣΦ – Δικαιούχων στα σχετικά πεδία του Π.Σ.

Στην περίπτωση που κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστωθούν ελλείψεις, θα δίδεται η δυνατότητα υποβολής συμπληρωματικών εγγράφων εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίησή τους, στον ΦΥ/ΣΦ-Δικαιούχο.

Κατόπιν υποβολής και ελέγχου όλων των παραπάνω δικαιολογητικών εκδίδεται η ΑΧΧ από την Διευθύντρια του ΕΛΙΔΕ.Κ., της οποίας αναπόσπαστο μέρος αποτελεί το ΤΔΕ, στο οποίο περιλαμβάνονται τα στοιχεία του Έργου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μετά την αξιολόγησή του από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου του επικαιροποιημένου προϋπολογισμού του Έργου.

Τα έργα που θα ενταχθούν στο «Ελλάδα 2.0» στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, θα ακολουθήσουν τους όρους και τις διαδικασίες υλοποίησης που προβλέπονται στον Κανονισμό (Καν. ΕΕ 241/2021) και στο ΣΔΕ του Ταμείου Ανάκαμψης.

3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

3.1 Γενικά

Η χρηματοδότηση κάθε Έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο αναφερόμενο στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης ποσό.

Το ποσό της χρηματοδότησης καταβάλλεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του Έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Έργου. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και οριστική παραλαβή του Έργου και το ύψος της εξαρτάται από τις τελικά συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του Έργου και από τις ήδη καταβληθείσες δόσεις.

Η καταβολή κάθε δόσης από το ΕΛΙΔΕ.Κ. γίνεται με την κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό του ΦΥ., μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών που θα υποδειχθούν από τις Οικονομικές Υπηρεσίες του ΕΛΙΔΕ.Κ. (Παράρτημα Ι).

Στην περίπτωση των Συνεργατικών Έργων της Υποδράσης 2 ο ΦΥ, είναι υπεύθυνος για την καταβολή του αντίστοιχου ποσοστού του προϋπολογισμού που αναλογεί σε κάθε έναν ΣΦ – Δικαιούχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Συμφωνητικό Συνεργασίας.

3.2 Καταβολή Χρηματοδότησης

3.2.1 Δημόσια Χρηματοδότηση Μη Οικονομικών Δραστηριοτήτων Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων

Η δημόσια χρηματοδότηση από το «Ελλάδα 2.0» στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και ανέρχεται σε ποσοστό 100% όταν οι ΦΥ των έργων είναι Ερευνητικοί Οργανισμοί και ασκούν δραστηριότητες μη οικονομικής φύσης κατά τα ειδικώς αναφερόμενα κατωτέρω:

Σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 1.3 σημείο (λβ) της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), ως «Οργανισμός Έρευνών και Διάδοσης γνώσεων» ή «Ερευνητικός Οργανισμός» νοείται φορέας (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή/και εικονική παρουσία) ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός του οποίου είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1 σημείο 19 της ανωτέρω Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ένας Ερευνητικός Οργανισμός ασκεί δραστηριότητες μη οικονομικής φύσης υπό τις εξής προϋποθέσεις:

Οι κύριες δραστηριότητές του είναι μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων,
- ανεξάρτητη (E&A) για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης.

είτε/και

δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν αυτές διενεργούνται είτε από τμήμα είτε από τον Ερευνητικό Οργανισμό ή την Ερευνητική Υποδομή (συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων ή των θυγατρικών τους) είτε από κοινού με ή εξ ονόματος άλλων τέτοιων φορέων και όταν το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες αυτές επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του Ερευνητικού Οργανισμού ή της Ερευνητικής Υποδομής. Η μη οικονομική φύση αυτών των δραστηριοτήτων δεν θίγεται από την ανάθεση βάσει σύμβασης της παροχής αντίστοιχων υπηρεσιών σε τρίτους μέσω ανοικτών διαδικασιών.

Περαιτέρω, σε περίπτωση που ένας Ερευνητικός Οργανισμός χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότησή του εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις κατά το μέρος που καλύπτει δαπάνες που συνδέονται με

τις οικονομικές δραστηριότητές του. Σε αυτή την περίπτωση, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση, πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να αποφεύγεται ουσιαστικά να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

Τέλος, «...εάν ο Ερευνητικός Οργανισμός χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η χρηματοδότησή του μπορεί να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα είναι αμιγώς επικουρική, δηλαδή συνδέεται άμεσα με τη δραστηριότητα του Ερευνητικού Οργανισμού και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση του, και είναι περιορισμένου πεδίου εφαρμογής. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι όντως πρόκειται για την ως άνω περίπτωση, όταν οι οικονομικές δραστηριότητες καταναλίσκουν ακριβώς τους ίδιους πόρους (όπως υλικό, εξοπλισμό, εργασία και σταθερό κεφάλαιο) με τις μη οικονομικές δραστηριότητες και η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε έτος για τέτοιου είδους οικονομικές δραστηριότητες δεν υπερβαίνει το 20% της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα.» (σημείο 20 της ανωτέρω Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

3.2.2 Προκαταβολή

Μετά την έκδοση της ΑΧΧ και την υποβολή των δικαιολογητικών που ορίζονται στο *Παράρτημα Ι*, χορηγείται, κατόπιν αιτήματος του ΦΥ, προκαταβολή ύψους 60% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Έργου.

3.2.3 Ενδιάμεση καταβολή

Η ενδιάμεση καταβολή ανέρχεται στο 30% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Έργου και καταβάλλεται, κατόπιν αιτήματος του ΦΥ και εφόσον μετά από έλεγχο του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, που θα διενεργηθεί από το αρμόδιο όργανο του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στις Παραγράφους 4.1.1 και 5 του παρόντος, διαπιστωθεί ότι έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες σε ποσοστό τουλάχιστον σαράντα τοις εκατό (40%) του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Έργου.

3.2.4 Αποπληρωμή

Η τελική δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά από έλεγχο – επαλήθευση της ολοκλήρωσης του Έργου, ως προς το φυσικό και ως προς το οικονομικό του αντικείμενο, την οριστική παραλαβή του και την έκδοση Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Έργου. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του Έργου, σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των Έργων της παρούσας Δράσης αποτελεί ευθύνη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του «Ελλάδα 2.0». Ειδικότερα, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, την επίτευξη των στόχων μέσω των παραδοτέων και των οροσήμεων κάθε Έργου και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροπή προς τα Έργα, ενώ, όταν απαιτείται, λαμβάνει διορθωτικά μέτρα.

Ο/Η ΕΥ και ο ΦΥ είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου του Έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., η ΕΥΣΤΑ, καθώς και κάθε άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο της Ελλάδας και της ΕΕ διατηρούν το δικαίωμα ελέγχου, όποτε κρίνεται απαραίτητο, της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των Έργων, με επισκέψεις στον χώρο εκτέλεσής τους και στην έδρα του ΦΥ και των ΣΦ – Δικαιούχων και/ ή με διοικητική επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους ΦΥ και τους ΕΥ. Σε κάθε περίπτωση, ο/η ΕΥ, ο ΦΥ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι θα ενημερώνονται εγκαίρως από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., τόσο για τον χρόνο όσο και για το σημείο που το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κρίνει ως καταλληλότερο για τη διενέργεια του ελέγχου.

Ο έλεγχος – επαλήθευση του Έργου περιλαμβάνει τόσο το φυσικό όσο και το οικονομικό του αντικείμενο και είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί με τη συνδρομή ειδικών εμπειρογνομώνων.

4.1 Εκθέσεις Προόδου

Οι Εκθέσεις Προόδου του Έργου υποβάλλονται αποκλειστικά από τον/ην ΕΥ και τον ΦΥ (και στην περίπτωση των Συνεργατικών Έργων της Υποδράσης 2), και συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά όπως ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

4.1.1 Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου και εφόσον ο/η ΕΥ επιθυμεί ενδιάμεση χρηματοδότηση, δίδεται η δυνατότητα (προαιρετικά) υποβολής Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., προκειμένου να καταβληθεί ενδιάμεση δόση ύψους 30% της εγκριθείσας χρηματοδότησης. Επισημαίνεται ότι η Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου δύναται να υποβληθεί εφόσον έχει υλοποιηθεί κατ' ελάχιστον το 40% του οικονομικού αντικειμένου του Έργου¹.

Η Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου του Έργου περιλαμβάνει:

1. Αναφορά του φυσικού αντικειμένου του Έργου που έχει υλοποιηθεί στο χρονικό διάστημα αναφοράς (συμπεριλαμβανομένων των δράσεων διάχυσης και δημοσιότητας τους Έργου).
2. Τα ολοκληρωθέντα παραδοτέα για το χρονικό διάστημα αναφοράς.

3. Τα επιτευχθέντα ορόσημα για το χρονικό διάστημα αναφοράς.
4. Αναφορά του οικονομικού αντικειμένου του Έργου που έχει υλοποιηθεί στο χρονικό διάστημα αναφοράς.
5. Αντίγραφα των παραστατικών δαπανών για το χρονικό διάστημα αναφοράς.
6. Αναλυτική περιγραφή των τυχόν τροποποιήσεων και λοιπών μεταβολών του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Η Ενδιάμεση Έκθεση πιστοποιείται εφόσον αυτή υποβληθεί το αργότερο έως και οκτώ (8) μήνες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου. Στην περίπτωση που η Ενδιάμεση Έκθεση δεν υποβληθεί εντός της ως άνω χρονικής προθεσμίας δεν δύναται να γίνει επαλήθευση αυτής και να καταβληθεί η ενδιάμεση δόση.

4.1.2 Τελική έκθεση προόδου

Η Τελική Έκθεση Προόδου του Έργου υποβάλλεται υποχρεωτικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία λήξης του Έργου και περιλαμβάνει:

1. Αναφορά επί του συνόλου του φυσικού αντικειμένου του Έργου που έχει υλοποιηθεί στο σύνολο της διάρκειας υλοποίησης του έργου (περιλαμβανομένων των δράσεων διάχυσης και δημοσιότητας τους Έργου).
2. Τα ολοκληρωθέντα παραδοτέα για το χρονικό διάστημα αναφοράς.
3. Τα επιτευχθέντα ορόσημα για το χρονικό διάστημα αναφοράς.
4. Αναφορά επί του οικονομικού αντικειμένου του Έργου που έχει υλοποιηθεί στο χρονικό διάστημα αναφοράς.
5. Αντίγραφα των παραστατικών δαπανών για το χρονικό διάστημα αναφοράς.
6. Αναλυτική περιγραφή των τυχόν τροποποιήσεων και λοιπών μεταβολών του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου στο σύνολο της διάρκειας υλοποίησης του έργου.
7. Εκτεταμένη σύνοψη (Extended Summary) της Τελικής Έκθεσης (1.000 έως 2.500 λέξεις στα ελληνικά και στα αγγλικά) σε μορφή κατάλληλη για ανάρτηση/δημοσίευση στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή όπου κρίνεται σκόπιμο από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Στη σύνοψη αυτή, μεταξύ άλλων, θα αναφέρονται οι στόχοι και τα συμπεράσματα που προέκυψαν κατά την υλοποίηση του Έργου.

Με βάση τα στοιχεία της Τελικής Έκθεσης Προόδου θα διενεργείται η επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του Έργου και θα αποφασίζεται η καταβολή ή μη της αποπληρωμής, καθώς και το ακριβές ποσό αυτής ή, εφόσον προκύψει λόγος, η ανάκτηση της αχρεωστήτως καταβληθείσας χρηματοδότησης. Αν η Τελική Έκθεση Προόδου δεν υποβληθεί εντός της ως άνω προθεσμίας υποβολής της, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. δύναται να λάβει διορθωτικά μέτρα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του και τη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία.

Αν για συγκεκριμένους επιστημονικούς, ερευνητικούς ή ακαδημαϊκούς λόγους το Έργο δεν μπορεί να καταλήξει στα προβλεπόμενα στο ΤΔΕ αποτελέσματα, συντάσσεται τεκμηριωμένη επιστημονική έκθεση από τον/την ΕΥ, η οποία υποβάλλεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και κοινοποιείται στον ΦΥ. Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

θα αξιολογήσει τη συνολική ερευνητική προσπάθεια και τα ενδιάμεσα παραδοτέα και θα προβεί στην εξέταση και έγκριση/επαλήθευση ή μη των δαπανών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

4.2 Διαδικασία Διενέργειας Ελέγχου – Επαλήθευσης

Οι έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της ΥΑ 119126ΕΞ2021/28.9.2021 «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498), όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, οι έλεγχοι των Δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης αποσκοπούν στη βεβαίωση α) της ορθής εκτέλεσης αυτών, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, β) της ικανοποιητικής επίτευξης των εγκεκριμένων Οροσήμων και Στόχων γ) της αποφυγής της απάτης και της διαφθοράς, δ) της μη σύγκρουσης συμφερόντων και ε) της μη διπλής χρηματοδότησης των Δράσεων και των Έργων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την αρμοδιότητα ελέγχου της ορθής χρήσης της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής και δύναται να προβαίνουν σε διοικητικές έρευνες και επιτόπιους ελέγχους επί των δράσεων κάθε Τελικού Αποδέκτη, Φορέα υλοποίησης, εργολάβου και υπεργολάβου που λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ε.Ε. δυνάμει του Κανονισμού ΕΕ 2021/241.

Οι ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχοι και οι ΕΥ αποδέχονται τους ελέγχους που διενεργούνται από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα και όποιες λοιπές υποχρεώσεις απορρέουν από τον Κανονισμό ΕΕ 2021/241, το «Ελλάδα 2.0», και την ΑΧΧ και αφορούν τον τελικό αποδέκτη της χρηματοδότησης. Επιπλέον, αποδέχονται τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον Κανονισμό ΕΕ 651/2014.

Οι επαληθεύσεις/έλεγχοι των Έργων της παρούσας δράσης διακρίνονται σε διοικητικές/οι και επιτόπιες/οι. Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία και παραστατικά που υποβάλλονται από τον/την ΕΥ και τον ΦΥ του Έργου, ενώ η επιτόπια επαλήθευση πραγματοποιείται από το αρμόδιο όργανο επαλήθευσης στον τόπο υλοποίησης του Έργου.

Προκειμένου ο/η ΕΥ, ο ΦΥ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι για τη διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ενημερώνει εγγράφως τουλάχιστον δεκαπέντε (15), ημερολογιακές ημέρες πριν τη διενέργειά της, για την ημερομηνία και τον τόπο διενέργειας αυτής, την εκτιμώμενη διάρκεια και τον τρόπο διενέργειάς της, καθώς και για όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Οι δικαιούχοι (ΕΥ, ο ΦΥ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι) από την πλευρά τους θα πρέπει να διευκολύνουν το όργανο επαλήθευσης και να τηρούν τις οδηγίες αυτού καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής πρόσθετων στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία των αρμόδιων στελεχών των ως άνω δικαιούχων κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή αυτής.

Ελλείψεις που τυχόν διαπιστώθηκαν κατά την επαλήθευση δύναται να καλύπτονται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίησή τους (έγγραφη ή ηλεκτρονική) στον ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχο.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης, και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που διαπιστώθηκαν ή την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος.

4.3 Έγκριση Αποτελεσμάτων Επαλήθευσης – Αντιρρήσεις ΕΥ/ΦΥ

Με την ολοκλήρωση της διενέργειας της επαλήθευσης (επιτόπιας ή διοικητικής) και προκειμένου να καταβληθεί η χρηματοδότηση προς τους ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχους, το όργανο που διενήργησε την επαλήθευση, συντάσσει και υποβάλλει στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. την έκθεση επαλήθευσης η οποία κοινοποιείται στον/στην ΕΥ και στον ΦΥ με την Απόφαση οριστικοποίησης.

Ο ΦΥ και ο/η ΕΥ ενημερώνονται εγγράφως για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης, προκειμένου:

- i. να υποβάλουν αντιρρήσεις, εφόσον διαφωνούν με τα αποτελέσματα αυτής, ή
- ii. να λάβουν το υπόλοιπο της χρηματοδότησης, εφόσον η επαλήθευση δεν διαπιστώνει κάποια παρατυπία ή ο ΦΥ και ο/η ΕΥ αποδέχονται τα αποτελέσματα της έκθεσης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης, παρέχεται το δικαίωμα στον/στην ΕΥ να υποβάλει στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τεκμηριωμένες αντιρρήσεις επί των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης. Η προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό και η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση καθώς και οι σχετικές διοικητικές διαδικασίες, προσδιορίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας ([link](#)) του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για υποβολή αντιρρήσεων, θεωρείται ότι τα αποτελέσματα της επαλήθευσης έχουν γίνει αποδεκτά από τον ΦΥ και τον/την ΕΥ.

Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων επί των αποτελεσμάτων της έκθεσης ελέγχου – επαλήθευσης αποστέλλονται στον/στην ΕΥ και τον ΦΥ με ευθύνη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Κατόπιν εξέτασης των αντιρρήσεων επί των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής τους η έκθεση επαλήθευσης οριστικοποιείται και κοινοποιείται στον ΦΥ και τον/την ΕΥ. Στην περίπτωση που η τελική έκθεση επαλήθευσης περιέχει εισήγηση για λήψη διορθωτικών μέτρων εγκρίνεται από την Διευθύντρια του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καταχωρείται στο Π.Σ το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης και μειώνεται αντίστοιχα το ποσό της χρηματοδότησης του Έργου που έχει τυχόν ήδη καταχωρισθεί. Η οριστική έκθεση επαλήθευσης και η απόφαση ανάκλησης και ανάκτησης (βλ. κατωτέρω παρ. 9) κοινοποιούνται στον ΦΥ και τον/την ΕΥ.

Το αίτημα ελέγχου επαλήθευσης, η εγκεκριμένη έκθεση επαλήθευσης, τυχόν υποβληθείσες αντιρρήσεις, καθώς και όλο το σχετικό συνοδευτικό υλικό τηρούνται στον φάκελο του Έργου στο Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

4.4 Έκτακτος Έλεγχος Προόδου

Έκτακτος Έλεγχος Προόδου πραγματοποιείται όταν εκτιμηθεί από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ότι δεν έχει επιτευχθεί η απαιτούμενη πρόοδος στην υλοποίηση του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου ενός Έργου, ή ότι δεν τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της ΑΧΧ και η κείμενη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ο Έκτακτος Έλεγχος Προόδου διενεργείται κατά περίπτωση από έναν ή περισσότερους εμπειρογνώμονες ή Επιτροπή που ορίζονται με Απόφαση της Διευθύντριας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Στο πόρισμα του Έκτακτου Ελέγχου Προόδου αποτιμάται η πορεία υλοποίησης και η δυνατότητα επιτυχούς ολοκλήρωσης του Έργου.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διοικητικές διαδικασίες των Παραγράφων 4.2 και 4.3. ανωτέρω.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

Η επιλεξιμότητα των δαπανών ξεκινά από την ημερομηνία έναρξης του Έργου και ολοκληρώνεται με το πέρας της διάρκειας αυτού, όπως προσδιορίζεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών κρίνεται στο πλαίσιο των εκάστοτε ισχυουσών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων.

5.1 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες των Έργων είναι οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί από τους ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχους, τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Πραγματοποιούνται κατά την περίοδο επιλεξιμότητας του Έργου, σύμφωνα με την ΑΧΧ.
2. Συνδέονται με το φυσικό αντικείμενο ή/και είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του Έργου και περιλαμβάνονται στον συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό του σύμφωνα με την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.
3. Είναι ταυτοποιημένες και επαληθευμένες, ιδίως με την καταχώρισή τους στα λογιστικά βιβλία του ΦΥ, σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας και σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.
4. Συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ισχύουσας εθνικής φορολογικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.
5. Είναι εύλογες, δικαιολογημένες και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της χρηστής οικονομικής διαχείρισης.
6. Τα παραστατικά των δαπανών πρέπει να έχουν εκδοθεί μέχρι την ημερομηνία λήξης του Έργου και εξοφληθεί εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από αυτή. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών τα οποία είναι επιλέξιμα μέχρι και σαράντα πέντε (45) ημερολογιακές ημέρες από τη λήξη κάθε Έργου.

Για τον έλεγχο – επαλήθευση των δαπανών του Έργου απαιτείται να υποβάλλονται στο Π.Σ τα ακόλουθα παραστατικά δαπανών ανά ΦΥ/ΣΦ - Δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης:

1. Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
2. Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο).
3. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).
4. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 του ΦΥ, υπογεγραμμένη αρμοδίως (με ηλεκτρονική υπογραφή ή μέσω gov.gr), όπου αναφέρεται ότι:

«Τα υποβαλλόμενα παραστατικά δαπανών είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών. Τα πρωτότυπα παραστατικά παραμένουν στη διάθεση του ΕΛΙΔΕΚ. Τα παραστατικά δαπανών δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο Φορέα. Οι δαπάνες του Έργου παρακολουθούνται σε ξεχωριστό λογαριασμό με διακριτό κωδικό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρισθεί στον λογαριασμό αυτό θα κριθούν ως μη επιλέξιμες».

Στην περίπτωση που ο ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η Έκθεση/βεβαίωσή του.

5.2 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να εντάσσονται σε μια από τις ακόλουθες Κατηγορίες Δαπανών:

- Δαπάνες προσωπικού
- Δαπάνες αναλωσίμων
- Δαπάνες διάχυσης και μετακινήσεων
- Δαπάνες απόσβεσης εξοπλισμού
- Δαπάνες για υπηρεσίες τρίτων
- Λοιπές δαπάνες
- Έμμεσες δαπάνες

Κάθε δαπάνη για να είναι επιλέξιμη πρέπει να συμμορφώνεται με τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο και να περιλαμβάνεται στην ΑΧΧ, όπως εκάστοτε ισχύει.

5.2.1 Δαπάνες προσωπικού

Περιλαμβάνονται οι αμοιβές του/της ΕΥ και των μελών της Ερευνητικής Ομάδας (εφεξής «ΕΟ») στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου. **Επισημαίνεται ότι αυτές οι δαπάνες θα πρέπει να αποτελούν κατ' ελάχιστον το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του Έργου.**

Περαιτέρω, ισχύουν τα ακόλουθα:

5.2.1α Αμοιβή ΕΥ

Η πρόσθετη μεικτή αμοιβή του/της ΕΥ δεν μπορεί να υπερβαίνει τα **1.000,00€** μηνιαίως και υπόκειται στο ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών που προβλέπεται στο άρθρο 2 του Ν. 3833/2010 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των Ν. 4354/2015 (άρθρα 13 και 28) και 4472/2017 (άρθρα 130-135 και 156).

Εάν ο/η ΕΥ συνταξιοδοτηθεί οποτεδήποτε πριν την ολοκλήρωση του Έργου δεν δύναται να παραμείνει ΕΥ του Έργου και θα πρέπει να γίνει αντικατάστασή του σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8.2 του παρόντος.

5.2.1β Αμοιβές μελών της ΕΟ

Τα αμειβόμενα μέλη της ΕΟ μπορεί να είναι Μέλη ΔΕΠ και Ερευνητές/τριες, Ομότιμοι/ες Καθηγητές/τριες και Ερευνητές/τριες, Μεταδιδακτορικοί/ές Ερευνητές/τριες, Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες, Μεταπτυχιακοί/ές Φοιτητές/τριες και λοιπό επιστημονικό, τεχνικό ή υποστηρικτικό προσωπικό.

Οι αφυπηρετήσαντες Καθηγητές/τριες και Ερευνητές/τριες δύναται να συμμετέχουν στην ΕΟ μόνο ως μη αμειβόμενα μέλη.

Η συνολική μηνιαία αμοιβή των μελών της ΕΟ ανά κατηγορία διαμορφώνεται ως εξής:

- α. Η αμοιβή των **μελών ΔΕΠ, των Ερευνητών/τριών των Ομότιμων και των Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων (ΕΛΕ)** που συμμετέχουν στην ΕΟ δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των **1.000,00€** μηνιαίως και υπόκειται στο ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών που προβλέπεται στο άρθρο 2 του Ν. 3833/2010 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των Ν. 4354/2015 (άρθρα 13 και 28) και 4472/2017 (άρθρα 130-135 και 156).
- β. Για τους/τις **Μεταδιδακτορικούς/ές Ερευνητές/τριες (ΜΕ)** που συμμετέχουν στο Έργο οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές υπολογίζονται ως εξής:
  1. Στην περίπτωση σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές διαμορφώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει και είναι κατ' ελάχιστον ίσες με τα κατώτατα όρια που τίθενται στο άρθρο 18 παρ. 12 περ. α) Ν.4310/2014.
  2. Στην περίπτωση σύμβασης μίσθωσης έργου, οι μηνιαίες αποδοχές μπορούν να ανέρχονται σε ποσό έως **2.000,00€** (συμπεριλαμβανομένων όλων των εισφορών, ανεξάρτητα της ανθρωποπροσπάθειας)², πλέον ΦΠΑ και σύμφωνα με τα κατώτατα όρια που τίθενται στο άρθρο 18 παρ. 12 περ. α) Ν. 4310/2014.

² Ο/η ΜΕ αμείβεται με βάση την ωριαία αποζημίωση (rate) που ορίζει ο ΦΥ.

γ. Για τους/τις **Υποψήφιους/ες Διδάκτορες**, τους/τις **Μεταπτυχιακούς/ές Φοιτητές/τριες και το λοιπό επιστημονικό, τεχνικό και υποστηρικτικό προσωπικό της ΕΟ** οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές υπολογίζονται ως εξής:

1. Στην περίπτωση σύμβασης εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ., οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές διαμορφώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν.4354/2015, όπως ισχύει.
2. Στην περίπτωση σύμβασης μίσθωσης έργου, οι μηνιαίες αποδοχές μπορούν να ανέρχονται σε ποσό έως 1.500,00€ (συμπεριλαμβανομένων όλων των εισφορών ανεξάρτητα της ανθρωποπροσπάθειας)³, πλέον ΦΠΑ.

Τα μέλη της ΕΟ που ανήκουν στο τακτικό προσωπικό (με σχέση Δημοσίου Δικαίου ή σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. ή Ι.Δ.Ο.Χ.) του ΦΥ ή των ΣΦ-Δικαιούχων ή άλλου Φορέα του Δημοσίου Τομέα δύναται να αμειφθούν με πρόσθετη αμοιβή έως **500,00€** μηνιαίως για πρόσθετο έργο, πέραν του ωραρίου τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Σε περίπτωση χρηματοδότησης του Έργου, τα Αμειβόμενα μέλη της ΕΟ δεν δύναται να αμείβονται στο πλαίσιο άλλης δράσης του ΕΛΙΔΕ.Κ. για το χρονικό διάστημα της αμειβόμενης απασχόλησής τους σε Έργο που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης και για καθεστώς πλήρους απασχόλησης.

Στον παρακάτω Πίνακα 1 παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι ανωτέρω όροι και τα όρια αμοιβής.

Πίνακας 1: Αμοιβές μελών ΕΟ

Κατηγορίες Αμειβόμενων μελών ΕΟ	Μηνιαία Αμοιβή
1. Μέλη ΔΕΠ, Ερευνητές/τριες, Ομότιμοι και ΕΛΕ	Η αμοιβή τους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 1.000,00€ μηνιαίως και υπόκειται στο ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών που προβλέπεται στο άρθρο 2 του Ν. 3833/2010 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των Ν. 4354/2015 (άρθρα 13 και 28) και 4472/2017 (άρθρα 130-135 και 156).
2. Μεταδιδακτορικός/ή Ερευνητής/τρια	Μηνιαίες μεικτές αποδοχές: α) για σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ.: σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει, και κατ'ελάχιστον ίσες με τα κατώτατα όρια που τίθενται στο άρθρο 18 παρ. 12 περ. α) Ν. 4310/2014.

³ Ομοίως για το εν λόγω προσωπικό βλ. την αμέσως προηγούμενη υποσημείωση.

	β) για σύμβαση έργου: έως 2.000,00€ πλέον ΦΠΑ μηνιαίως και σύμφωνα με τα κατώτατα όρια που τίθενται στο άρθρο 18 παρ. 12 περ. α) Ν. 4310/2014.
3. Επιστημονικό προσωπικό (Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες, Μεταπτυχιακοί/ές Φοιτητές/τριες), Τεχνικό και Υποστηρικτικό προσωπικό	Μηνιαίες μεικτές αποδοχές: α) για σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ.: σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει β) για σύμβαση έργου: έως 1.500,00€ πλέον ΦΠΑ μηνιαίως
4. Προσωπικό που εργάζεται στον ΦΥ, σε ΣΦ-Δικαιούχο ή άλλο Φορέα του δημοσίου τομέα (αρθ.14 παρ. 1 στοιχ. α Ν. 4270/2014) με σχέση Δημοσίου Δικαίου, Ι.Δ.Α.Χ. ή Ι.Δ.Ο.Χ.	Σύμφωνα με τη σχετική ισχύουσα νομοθεσία ως πρόσθετη αμοιβή για πρόσθετο έργο με ανώτατο όριο τα 500 € μηνιαίως.

Τα ανωτέρω αποτελούν μεικτά ποσά επί των οποίων υπολογίζονται όλες οι νόμιμες κρατήσεις που ισχύουν σε κάθε περίπτωση. Για τον υπολογισμό του συνολικού ποσού αμοιβών προσωπικού ΙΔΟΧ που χρεώνεται στο Έργο, στα ανωτέρω ποσά προστίθενται οι νόμιμες εργοδοτικές εισφορές, οι οποίες αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες του Έργου. Στις συμβάσεις μίσθωσης έργου στα ανωτέρω ποσά προστίθεται, εφόσον προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, ο εκάστοτε ισχύον Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), οποίος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη του Έργου.

Η μισθοδοσία μελών της ΕΟ που εργάζονται στο εξωτερικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Όλα τα μη αμειβόμενα μέλη της ΕΟ δύνανται να λάβουν έξοδα μετακίνησης (δηλαδή έξοδα κίνησης, διανυκτέρευσης και ημερήσια αποζημίωση) αποκλειστικά για μετακινήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου.

Τα αμειβόμενα μέλη της ΕΟ που δεν έχουν οριστεί ονομαστικά στην Πρόταση θα επιλεγούν από τον ΦΥ σύμφωνα με τα οριζόμενα στους Ν. 4310/2014, 4386/2016 και 4957/2022, όπως ισχύουν, και με βάση τα προσόντα που αναφέρονται στο ΤΔΕ.

Για την έγκριση (ως επιλέξιμων) των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητη η τήρηση και προσκόμιση των σχετικών παραστατικών όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

Οι δαπάνες αμοιβής του/της ΕΥ και των λοιπών μελών της ΕΟ θα πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του Έργου.

5.2.2 Δαπάνες αναλωσίμων

Οι δαπάνες αναλωσίμων θεωρούνται επιλέξιμες εάν και εφόσον πραγματοποιούνται αποκλειστικά για την υλοποίηση του Έργου. Αφορούν ενδεικτικά την αγορά υλικών άμεσης ανάλωσης (λ.χ. εργαστηριακά αναλώσιμα, αντιδραστήρια κ.λπ.) που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του Έργου. Στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται δαπάνες για γενικές προμήθειες γραφείου, όπως έντυπα, γραφική ύλη, αναλώσιμα Η/Υ κ.λπ., καθώς κατά κανόνα εμπεριέχονται στις έμμεσες δαπάνες και δύνανται να είναι επιλέξιμες μόνο όταν τα χαρακτηριστικά του Έργου απαιτούν/δικαιολογούν μη συνηθισμένης έκτασης σχετικές δαπάνες για την υλοποίησή του. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται επαρκής σχετική τεκμηρίωση.

Για την προμήθεια αναλωσίμων οι ΦΥ υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, και τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού.

Για την έγκριση (ως επιλέξιμων) των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητη η τήρηση και προσκόμιση των σχετικών παραστατικών όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.3 Δαπάνες διάχυσης και μετακινήσεων

Πρόκειται για δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του Έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας. Ενδεικτικά περιλαμβάνουν δαπάνες δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά, δαπάνες εγγραφής σε συνέδρια με ομιλία/ανακοίνωση ή αφίσα (poster) συνεδρίου, δαπάνες οργάνωσης και διεξαγωγής ημερίδων ή/και συνεδρίων, δαπάνες για έκδοση μονογραφιών και βιβλίων, δαπάνες για την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού, για την ανάπτυξη ιστοσελίδων και την προβολή σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Όλα τα παραπάνω για να είναι επιλέξιμα θα πρέπει να συνδέονται απαραίτητα με την υλοποίηση του Έργου και να έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες δημοσιότητας που περιγράφονται στην παρ. 7 του παρόντος.

Σημειώνεται ότι, εφόσον έχει προβλεφθεί στο εγκεκριμένο ΤΔΕ η ανάπτυξη ιστοσελίδας, θα πρέπει η ιστοσελίδα να διατηρείται στο διαδίκτυο και να συντηρείται από τον ΦΥ για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση του Έργου.

Επιπρόσθετα, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που αφορούν μετακινήσεις του/της ΕΥ και των μελών της ΕΟ του Έργου στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό για συμμετοχή σε συνέδρια για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του Έργου, για έρευνα πεδίου ή για ερευνητική συνεργασία ή/και συναντήσεις εργασίας με μέλη της ΕΟ που ανήκουν σε άλλους Φορείς της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Στην περίπτωση ερευνητικής συνεργασίας, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των δαπανών αποτελεί η υποβολή της σχετικής επιστολής προθέσεων από τον Συνεργαζόμενο Φορέα.

Επιπλέον, στην κατηγορία αυτή εντάσσονται ως επιλέξιμες οι δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μετακίνησης των μη-αμειβόμενων μελών της ΕΟ τα οποία ανήκουν σε ΣΦ. Η κατηγορία αυτή εντάσσεται στην ερευνητική συνεργασία και απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των δαπανών αποτελεί η υποβολή της σχετικής επιστολής προθέσεων του ΣΦ.

Οι δαπάνες της παρούσας κατηγορίας διενεργούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Υποπαράγραφο Δ «Δαπάνες Μετακινούμενων εντός και εκτός Επικράτειας» της Παραγράφου Δ του άρθρου 2 Ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως ισχύει.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ματαίωσης ή αναβολής συνεδρίων ή συναντήσεων για λόγους ανωτέρας βίας, ή σε περίπτωση ματαίωσης μετακίνησης για λόγους ανωτέρας βίας, οι δαπάνες που προκύπτουν από την ακύρωση εισιτηρίων, συμμετοχής διαμονής ή/και οργάνωσης των σχετικών εκδηλώσεων δύναται να θεωρηθούν επιλέξιμες και να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Έργου, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκαν σε χρόνο που ο ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχος δεν μπορούσε να προβλέψει την ματαίωση/αναβολή. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι δαπάνες ή μέρος αυτών δεν επιστρέφονται από άλλες πηγές. Οποιαδήποτε ποσά επιστρέφονται (λ.χ. από ασφαλιστική κάλυψη, από τον αερομεταφορέα, το κατάλυμα κλπ.) δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες.

Για την έγκριση (ως επιλέξιμων) των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητη η τήρηση και προσκόμιση των σχετικών παραστατικών όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.4 Δαπάνες απόσβεσης εξοπλισμού

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν οι δαπάνες απόσβεσης εξοπλισμού που είναι αναγκαίος και χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για την υλοποίηση του ερευνητικού Έργου. Αφορά μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα, εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών καθώς και λογισμικά και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού (Εξοπλισμό ΙΤ). Για να θεωρηθεί ως επιλέξιμη η δαπάνη απόσβεσης απαιτείται τεκμηρίωση της χρησιμότητας του εξοπλισμού για την υλοποίηση του Έργου στην υποβληθείσα πρόταση και απαιτείται η προμήθειά του να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο εντός των πρώτων εννέα (9) μηνών από την έναρξη υλοποίησης του Έργου. Ειδικά για την περίπτωση προμήθειας ηλεκτρονικών υπολογιστών η αναγκαιότητα της αγοράς πρέπει να τεκμηριώνεται σε άμεση σχέση με το ερευνητικό Έργο. Τυχόν κόστος εκτελωνισμού είναι επιλέξιμο εφόσον συμπεριλαμβάνεται στο κόστος εξοπλισμού και αποσβένεται όπως ο εξοπλισμός, υπό την προϋπόθεση ότι θα πρέπει να αναφέρεται στην προκήρυξη και στη σύμβαση.

Για τον υπολογισμό των δαπανών απόσβεσης του εξοπλισμού που θα αποκτηθεί στο πλαίσιο των Έργου ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 256 παρ. 3 και 473 Ν. 4957/2022.

Για την προμήθεια εξοπλισμού οι ΦΥ υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού και τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250), όπως ισχύει.

Για την έγκριση (ως επιλέξιμων) των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητη η τήρηση και προσκόμιση των σχετικών παραστατικών όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.5 Δαπάνες για υπηρεσίες τρίτων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες που απαιτείται να καταβληθούν για τη χρήση ή πρόσβαση σε ερευνητικό εργαστηριακό εξοπλισμό, ερευνητικές υποδομές ή άλλους πόρους που

είναι απαραίτητοι για την υλοποίηση του Έργου. Η σχετική ανάγκη πρέπει να έχει τεκμηριωθεί επαρκώς στην Πρόταση. Στην κατηγορία αυτή πέραν του εξοπλισμού, υποδομών ή πόρων άλλων Φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής μπορεί να περιλαμβάνονται και εξοπλισμός/υποδομές/πόροι που ανήκουν στον ΦΥ.

Ενδεικτικά, στην κατηγορία αυτή μπορούν να ενταχθούν ως επιλέξιμες, πέραν των δαπανών για τη χρήση ή πρόσβαση σε ερευνητικό εργαστηριακό εξοπλισμό ή υποδομές, δαπάνες για την πρόσβαση σε πόρους που είναι απαραίτητοι για τη υλοποίηση του Έργου όπως: πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, συνδρομές σε βιβλιοθήκες, αρχεία και συλλογές Φορέων του εσωτερικού και του εξωτερικού, προμήθεια προγραμμάτων λογισμικού εξειδικευμένου ερευνητικού σκοπού, επικαιροποίηση υφιστάμενων στον ΦΥ, προγραμμάτων λογισμικού (software updates), μετατροπή έντυπων και οπτικοακουστικών αρχείων σε ψηφιακά αρχεία και αξιοποίησή τους, δαπάνες για απόκτηση δορυφορικών δεδομένων κτλ. Επιπλέον, σε αυτή τη κατηγορία εντάσσονται δαπάνες για την υποβολή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στον ΟΒΙ ή/και σε αντίστοιχους φορείς της αλλοδαπής, καθώς και δαπάνες άλλου είδους για την κατοχύρωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων κ.λπ. καθώς και οι δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες

Σε αυτή την Κατηγορία εντάσσονται και είναι επιλέξιμες και οι δαπάνες που αφορούν παροχή υπηρεσιών από Ακαδημαϊκούς ή Ερευνητικούς Φορείς ή/και ιδιωτικές εταιρείες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του Έργου.

Για την έγκριση (ως επιλέξιμων) των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητη η τήρηση και προσκόμιση των σχετικών παραστατικών όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα III.

Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας δύνανται να ανέρχονται σε ποσοστό έως 10% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

5.2.6 Λοιπές δαπάνες

Στη κατηγορία αυτή εντάσσονται έξοδα που δεν μπορούν να ενταχθούν στις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών καθώς και τυχόν αμοιβή ορκωτού λογιστή εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) για την επαλήθευση του οικονομικού αντικειμένου του Έργου. Ενδεικτικά έξοδα που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία είναι: ειδικές τηλεπικοινωνιακές δαπάνες (όπως χρήση δορυφορικής επικοινωνίας), , κ.ά.

Οι εν λόγω δαπάνες είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση της αναφοράς τους στο ΤΔΕ ή σε τροποποίησή του στη διάρκεια υλοποίησης του Έργου, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην Παράγραφο 8 του παρόντος.

Οι δαπάνες συντήρησης/επισκευής υφιστάμενου ερευνητικού εξοπλισμού που ανήκει στον ΦΥ και χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του Έργου, δεν είναι επιλέξιμη, εκτός αν αυτή αυξάνει την αξία του υφιστάμενου παγίου και δηλώνεται ως απόσβεση. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για τα απαραίτητα εξαρτήματα και ανταλλακτικά, το κόστος της εργασίας και πιθανά έξοδα μεταφοράς που αφορούν τον ανωτέρω εξοπλισμό.

Για την πραγματοποίηση των δαπανών της παρούσας Παραγράφου οι ΦΥ υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και

Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού και τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250), όπως ισχύει.

Για την έγκριση (ως επιλέξιμων) των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητη η τήρηση και προσκόμιση των σχετικών παραστατικών όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.7 Έμμεσες δαπάνες

Ως έμμεσες ορίζονται οι δαπάνες διαχείρισης και τα λειτουργικά έξοδα του ΦΥ στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου οι οποίες υπολογίζονται σε συνάρτηση με τις άμεσες δαπάνες του Έργου. Στα έξοδα αυτά συμπεριλαμβάνονται ενδεικτικά η υποστήριξη της οικονομικής διαχείρισης, δαπάνες για προμήθειες γραφείου (γραφική ύλη, αναλώσιμα Η/Υ, κτλ.) και παροχές ενέργειας, υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας κλπ.

Οι Έμμεσες Δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς να απαιτείται προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών, και μπορούν να ανέλθουν έως το 15% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού.

5.3 Εξόφληση δαπανών

Οι ΦΥ και ΣΦ-Δικαιούχοι υποχρεούνται στην τήρηση **ξεχωριστού τραπεζικού λογαριασμού με διακριτό κωδικό (αριθμό)** ανά Έργο σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Η εξόφληση των δαπανών του Έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (*Παράρτημα ΙΙΙ*), πραγματοποιείται μέσω κινήσεων του ως άνω τραπεζικού λογαριασμού του Έργου.

Ο τραπεζικός λογαριασμός του Έργου θα πρέπει να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες του Έργου και σε αυτόν θα πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της χρηματοδότησης καθώς και τα συνολικά ποσά που αντιστοιχούν στις πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

5.4 Λογιστική παρακολούθηση

Προκειμένου να μπορεί να γίνει διαχείριση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του Έργου, όπως αυτή περιγράφεται στις Παραγράφους 3 και 4 του παρόντος, είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για τις δαπάνες και τα έσοδα του Έργου, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π).

Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα από τον ΦΥ τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και όσα αναφέρονται στα *Παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ*.

Τα παραστατικά των δαπανών θα πρέπει να έχουν εκδοθεί μέχρι την ημερομηνία λήξης του Έργου και εξοφληθεί εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της χρονικής διάρκειας του Έργου. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών τα οποία είναι επιλέξιμα μέχρι και σαράντα πέντε (45) ημερολογιακές ημέρες από τη λήξη κάθε Έργου.

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων είναι:

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του Έργου.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρισης των δαπανών του Έργου και των εξοφλήσεών τους.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρισης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική επαλήθευση του Έργου).

5.5 Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση – Πρόληψη απάτης

Προς εξασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων της χρηματοδότησης των Έργων οφείλει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Για το λόγο αυτό, το ΕΛΙΔΕΚ λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων. Περαιτέρω, η εφαρμογή του «Ελλάδα 2.0» θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (άρθρο 22 Κανονισμού ΕΕ αριθ. 241/2021,).

5.6 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) είναι επιλέξιμη δαπάνη με την προϋπόθεση ότι ο ΦΥ δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα Φ.Π.Α. όπως εκάστοτε ισχύει και όπως αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή από ορκωτό λογιστή ή από κατάλληλες λογιστικές εγγραφές. Ο Φ.Π.Α. που μπορεί να ανακτηθεί ή συμψηφιστεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και αν δεν ανακτάται από τον φορέα.

5.7 Τραπεζικά έξοδα και προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

Τα τραπεζικά έξοδα για το άνοιγμα και την τήρηση λογαριασμού για την αποκλειστική χρήση και πραγματοποίηση των πληρωμών του έργου θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες.

Οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που διενεργούνται αποκλειστικά στο πλαίσιο του Έργου είναι επιλέξιμες και δύνανται να συμψηφίζονται με τυχόν πιστωτικούς τόκους.

5.8 Πιστοποιητικό Ελέγχου από Ορκωτό Λογιστή

Είναι δυνατή η βεβαίωση των δαπανών του Έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2014. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης/βεβαίωσης που αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρισης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν και βεβαιώνουν την ύπαρξη όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και τον συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον ΦΥ/ΣΦ -

Δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους θεωρείται επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από τη λήξη κάθε Έργου.

Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του Έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (λ.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), το ΕΛΙΔΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά το ποσό ή ποσοστό που δεν γίνεται αποδεκτό από το ΕΛΙΔΕΚ.

Σημειώνεται ότι το *Παράρτημα VI* περιλαμβάνεται υπόδειγμα Έκθεσης/βεβαίωσης Ελέγχου Ορκωτού Λογιστή.

5.9 Απώλεια παραστατικού

Σε περίπτωση απώλειας παραστατικού δαπάνης στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου, ο ΦΥ/ΣΦ - Δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει:

1. Αντίγραφο του απολεσθέντος παραστατικού με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη «ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου» από τον προμηθευτή, και
2. Υ.Δ. του Ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο του ΦΥ/ΣΦ - Δικαιούχου μέσω gov.gr, στην οποία να αναγράφεται ότι:

« ...Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός / ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα ή άλλο Φορέα».

5.10 Μη Επιλέξιμες δαπάνες

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν θεωρούνται επιλέξιμες:

1. Τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του ΦΥ/ΣΦ - Δικαιούχου.
2. Προβλέψεις για ζημιές ή ενδεχόμενες μελλοντικές υποχρεώσεις.
3. Οι συναλλαγματικές απώλειες.
4. Ο ανακτήσιμος Φ.Π.Α. Κατ' εξαίρεση είναι επιλέξιμος ο Φ.Π.Α. στις περιπτώσεις που δεν δημιουργούνται έσοδα φορολογητέα κατά την υλοποίηση του Έργου ή μετά την ολοκλήρωσή του ή παρότι δημιουργούνται έσοδα, αφορούν μη φορολογητέα δραστηριότητα. Η επιβεβαίωση ότι η σχετική δραστηριότητα είναι μη φορολογητέα δίδεται από τις καθ' ύλην αρμόδιες φορολογικές αρχές.
5. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του φορέα ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις που επιστρέφουν σ' αυτόν με οποιονδήποτε τρόπο
6. Κρατήσεις υπέρ τρίτων που πραγματοποιούνται από τους φορείς για λογαριασμό τρίτων είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον καταβάλλεται στους τρίτους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Δαπάνες για τη διενέργεια των οποίων δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του Ν.

4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, και τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250), όπως ισχύει, αν ο ΦΥ αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του νόμου αυτού.

7. Τυχόν υπέρμετρες ή παράλογες δαπάνες.
8. Τυχόν πρόστιμα, ποινές και δικαστικά έξοδα.

6. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΥ και ΦΥ

Ο/Η ΕΥ εκπροσωπεί την ΕΟ στην επικοινωνία της με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική επίβλεψη της εκτέλεσης του Έργου από επιστημονικής πλευράς και καθοδηγεί την ΕΟ σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του Έργου. Είναι υπεύθυνος/η για την έγκαιρη ενημέρωση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για κάθε συμβάν ή αλλαγή των περιστάσεων που είναι πιθανόν να επηρεάσουν την εξέλιξη του Έργου, την επίτευξη των στόχων, την τήρηση του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και την παραγωγή των παραδοτέων. Είναι υπεύθυνος/η για την υποβολή σχετικών αιτημάτων τροποποιήσεων.

6.1 Υποχρεώσεις ΕΥ, ΦΥ και ΣΦ – Δικαιούχων

Κύριος/α υπόχρεος/η για την ορθή υλοποίηση του Έργου είναι ο/η ΕΥ, με τη συνδρομή του ΦΥ και των ΣΦ – Δικαιούχων. Τόσο ο/η ΕΥ όσο και ο ΦΥ θα πρέπει:

1. Να τηρούν τους όρους της Προκήρυξης, του ΟΔΥ και της ΑΧΧ.
2. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την υλοποίηση του Έργου και ιδίως το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, της αειφόρου ανάπτυξης, της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, της μη διάκριση και της προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρίες (άρθρο 7 Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013).
3. Να τηρούν τις δεσμεύσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/240, συμπεριλαμβανομένης της επίτευξης των στόχων για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, της αρχής «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της αποτελεσματικής πρόληψης της απάτης και της σύγκρουσης συμφερόντων, της αποφυγής διπλής χρηματοδότησης.
4. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το Έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώριση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται.
5. Να τηρούν ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό ο οποίος θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για το Έργο.
6. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή/και του Π.Σ. με τα δεδομένα και έγγραφα του Έργου, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων.

7. Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο Φορέα για την υλοποίηση του Έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
8. Να μη μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., πάγια περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου.
9. Να τοποθετούν αφίσες στον τόπο εκτέλεσης του έργου που να αναφέρουν ότι: **Το ερευνητικό Έργο με τίτλο..... υλοποιείται στο πλαίσιο της δράσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. «Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών)» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU (Αριθμός Έργου ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.:.....).**
10. Να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του Έργου από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους μέσω της παρούσας Προκήρυξης, χρησιμοποιώντας το ως άνω (υπό 9) λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή/και την ΕΥΣΤΑ, σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο Έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις κ.ο.κ.), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του Έργου ή εκδίδεται στο πλαίσιο του Έργου.
11. Για κάθε δαπάνη που σχετίζεται με το Έργο θα πρέπει να αναφέρεται **υποχρεωτικά** ο αριθμός Έργου (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο αντίστοιχο παραστατικό.
12. Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον Κατάλογο των έργων/δικαιούχων του ΤΑΑ που δημοσιοποιεί η ΕΥΣΤΑ, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., στις διαδικτυακές πύλες, <https://greece20.gov.gr/>, <https://gsri.gov.gr/>, και <https://www.elidek.gr/> και στον οποίο αναφέρονται η επωνυμία του ΦΥ και των ΣΦ-Δικαιούχων, σύνοψη του Έργου, ημερομηνία έναρξης και λήξης του Έργου, συνολική επιλέξιμη δαπάνη κ.ο.κ.
13. Να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.: α) οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το Έργο, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων, β) οποιαδήποτε τροποποίηση προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του Έργου που συνεπάγεται τροποποίηση του ΤΔΕ, και γ) πιθανή αδυναμία του/της ΕΥ, του ΦΥ ή των ΣΦ να υλοποιήσουν το Έργο.

Επιπροσθέτως, ο/η ΕΥ και ο ΦΥ έχουν την ευθύνη για:

1. Τη συγκέντρωση όλων των απαιτούμενων στοιχείων, δικαιολογητικών και εγγράφων.
2. Τη συμπλήρωση των εντύπων και την έγκαιρη αποστολή τους στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.,
3. Τη συνεργασία με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κατά τη διενέργεια ελέγχων – επαληθεύσεων.

Κάθε παράβαση των όρων του ΟΔΥ ή της ΑΧΧ συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και τη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία.

6.2 Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του Έργου

1. Ο ΦΥ και οι ΣΦ –Δικαιούχοι οφείλουν να επιστρέψουν τους τόκους που έχουν παραχθεί στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρούν αποκλειστικά για τις πληρωμές του Έργου. Σημειώνεται ότι τυχόν παραγόμενα έσοδα (από οποιαδήποτε αιτία) και τόκοι συμψηφίζονται με την τελευταία δόση της χρηματοδότησης, ενώ τα τυχόν τραπεζικά έξοδα που συνδέονται με την κίνηση του λογαριασμού ή/και φόροι δύνανται να αφαιρεθούν από τους τόκους.
2. Όλα τα πρωτότυπα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του Έργου τηρούνται από τους ΦΥ και ΣΦ – Δικαιούχους καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου, αλλά και στη συνέχεια **για τουλάχιστον πέντε (5) έτη** από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της χρηματοδότησης, και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων ελέγχου (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ΕΥΣΤΑ, Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου) ή της ΕΕ, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών υλοποίησης του Έργου. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
3. Ο ΦΥ και οι ΣΦ –Δικαιούχοι θα πρέπει να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της προβλεπόμενης κατανομής μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με το σημείο 18 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και την Εγκύκλιο ΕΥΚΕ με ΑΠ 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII). Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ελέγχει ιδιαίτερα την πλήρωση των προϋποθέσεων με τις οποίες θεωρήθηκε ότι ο Ερευνητικός Οργανισμός εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της ανωτέρω Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο ολοκλήρωσης των Έργων.
4. Οι ΦΥ, ΕΥ και οι ΣΦ-Δικαιούχοι προβαίνουν σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, ώστε οποιοδήποτε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης με περιεχόμενο που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της υλοποίησης του Έργου θα διατίθεται στο κοινό δωρεάν και δεν θα αποφέρει οποιοδήποτε έσοδο για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από τη λήξη του Έργου. Ειδικότερα στην περίπτωση έκδοσης βιβλίου αυτό θα πρέπει είτε να διατίθεται δωρεάν είτε να είναι σε μορφή e-book και να διασφαλίζεται η ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο.

7. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην υλοποίηση, παρακολούθηση, εκτέλεση και λειτουργία Δράσεων και Έργων υποχρεούνται να εφαρμόζουν και να συμμορφώνονται με τη Στρατηγική Δημοσιότητας

και τον Οδηγό Επικοινωνίας που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την ΕΥΣΤΑ:
<https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/>

Ειδικότερα, σε κάθε δράση διάχυσης και δημοσιότητας στο πλαίσιο του Έργου θα πρέπει να δηλώνεται εμφανώς η χρηματοδότησή του από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Δράσης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα.

Οι δράσεις διάχυσης μπορεί να πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων, με τη μορφή:

- Επικοινωνίας ή/και δημοσίευσης σε επιστημονικά ή μη περιοδικά (είτε γίνεται από μεμονωμένα μέλη της ΕΟ ή το σύνολό της).
- Προβολής σε ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Εκτύπωσης εντύπων (π.χ. flyers).
- Συμμετοχών σε συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες κ.ά.
- Παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού.

Όσον αφορά τις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά ή μη περιοδικά, σημειώνεται ότι αυτή η υποχρέωση είναι ανεξάρτητη από την περάτωση του Έργου και εξαρτάται μόνο από το εάν η έρευνα που δημοσιεύεται έχει πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του Έργου που χρηματοδοτήθηκε (ισχύει και για δημοσιεύσεις που θα πραγματοποιηθούν μετά την ολοκλήρωση του Έργου).

Ο/Η ΕΥ είναι υπεύθυνος/η για την τήρηση αυτής της υποχρέωσης, η οποία επισημαίνεται ότι είναι απαραίτητη ελάχιστη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων δαπανών ή/και των δαπανών των σχετικών μετακινήσεων (αν υπάρχουν).

Ακολουθεί το κείμενο που πρέπει να συνοδεύει κάθε δράση διάχυσης/δημοσιότητας σχετική με το χρηματοδοτούμενο Έργο, ως ελάχιστη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των αντίστοιχων δαπανών του προϋπολογισμού⁴:

Το ερευνητικό Έργο με τίτλο.....υλοποιείται στο πλαίσιο της δράσης του ΕΛΙΔΕΚ «Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών)» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU (Αριθμός Έργου ΕΛΙΔΕΚ.:.....)

The research project is implemented in the framework of H.F.R.I call “Basic research Financing (Horizontal support of all Sciences)” under the National Recovery and Resilience Plan “Greece 2.0” funded by the European Union – NextGenerationEU (H.F.R.I. Project Number: .....).

Η μη εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας όπως ορίζονται στον Οδηγό Επικοινωνίας του Σχεδίου «Ελλάδα 2.0» δύναται να επιφέρει κατ’ αποκοπή διόρθωση επί του συνόλου των δαπανών του Έργου.

⁴ Τα σχετικά λογότυπα θα είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΕΛΙΔΕΚ.

8. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

8.1 Γενικά

Οι όροι υλοποίησης του Έργου, όπως ορίζονται στην Προκήρυξη και στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, είναι δεσμευτικοί και ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον ΦΥ ή τον/την ΕΥ χωρίς προηγούμενη έγκριση από την Διευθύντρια του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. συνιστά αιτία διακοπής της χρηματοδότησης του Έργου.

Κατόπιν αιτήματος του ΦΥ ή του/της ΕΥ, είναι δυνατή, με απόφαση της Διευθύντριας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., η τροποποίηση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και του εγκεκριμένου ΤΔΕ. Στο αίτημα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της προτεινόμενης μεταβολής των στοιχείων του Έργου για την επίτευξη των στόχων του, τα οποία μπορεί να άπτονται του φυσικού ή του οικονομικού αντικείμενου του, καθώς και των αντίστοιχων όρων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης. Το αίτημα υποβάλλεται μέσω του Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. εντός εύλογου χρόνου πριν την απαιτούμενη υλοποίηση της τροποποίησης και συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα και στοιχεία που τεκμηριώνουν την ανάγκη τροποποίησης.

Προϋπόθεση για να γίνει δεκτό το αίτημα τροποποίησης είναι οι προτεινόμενες μεταβολές να μην επηρεάζουν τους αρχικούς στόχους της εγκεκριμένης Πρότασης, να μην μεταβάλλουν στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/και η θετική αξιολόγηση βάσει των κριτηρίων της Προκήρυξης και να μην αυξάνεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός.

Αίτημα τροποποίησης που υποβάλλεται σε ημερομηνία που απέχει λιγότερο από τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του Έργου δεν θα εξετάζεται.

Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται κατωτέρω ή στην ΑΧΧ. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία, τα αιτήματα εξετάζονται κατά περίπτωση με/ή χωρίς τη βοήθεια εξωτερικού εμπειρογνώμονα ή/και από αρμόδια επιτροπή που ορίζει το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Σε περίπτωση που το αίτημα τροποποίησης γίνει αποδεκτό, τροποποιούνται επιμέρους στοιχεία του Έργου και αντίστοιχα η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης με απόφαση της Διευθύντριας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Ο ΦΥ και ο/η ΕΥ ενημερώνονται με κοινοποίηση της σχετικής απόφασης και τα σχετικά έγγραφα καταχωρίζονται στο τηρούμενο από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. φάκελο του Έργου.

Αν το αίτημα τροποποίησης δεν γίνει αποδεκτό, η Διευθύντρια του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση απόρριψης του αιτήματος. Η απόφαση κοινοποιείται στον ΦΥ και τον/την ΕΥ, οι οποίοι εφεξής δεσμεύονται να υλοποιηθεί το Έργο σύμφωνα με την αρχική Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. **Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των Έργων, το ΤΔΕ δύναται να τροποποιηθεί κατά μέγιστον τρεις (3) φορές.**

8.2 Περιπτώσεις τροποποιήσεων

1. Αποχώρηση/Αντικατάσταση ΣΦ – Δικαιούχου είναι δυνατή μόνο κατόπιν πλήρους τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας της αλλαγής και υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων του Έργου. Ειδικότερα, ο ΦΥ υποβάλλει σχετικό αίτημα στο οποίο επισυνάπτεται έκτακτη Έκθεση Προόδου (σύμφωνα με την παρ. 4.1 του παρόντος)

αναφορικά με το τμήμα του Έργου που έχει ανατεθεί στον εν λόγω ΣΦ – Δικαιούχο καθώς και τις προτεινόμενες αλλαγές (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) που κρίνονται απαραίτητες για την υλοποίηση του Έργου (προσθήκη νέου ΣΦ – Δικαιούχου ή ανάθεση του ανεκτέλεστου έργου σε άλλον/άλλους ΣΦ – Δικαιούχο/ους). Εάν μέχρι τη στιγμή της διακοπής ο/η ΕΥ ή ο ΦΥ ή οι ΣΦ – Δικαιούχοι έχουν λάβει ποσό μεγαλύτερο από το τελικώς εγκριθέν, το υπερβάλλον ποσό επιστρέφεται στον ΦΥ. Επιπλέον, απαιτείται και ανάλογη τροποποίηση/επικαιροποίηση του Συμφωνητικού Συνεργασίας.

2. Αίτημα αντικατάστασης ΕΥ δύναται να υποβληθεί μόνο στην περίπτωση συνταξιοδότησης του/της ΕΥ κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου ή/και σε εξαιρετικές περιπτώσεις ανωτέρας βίας (λ.χ. ασθένεια, θάνατος κ.ο.κ.). Σε αυτές τις περιπτώσεις, η συνέχιση ή μη του Έργου αποφασίζεται από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κατόπιν εκτίμησης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του Έργου και συνεκτίμησης ειδικών παραγόντων όπως, ενδεικτικά, η ωριμότητα του Έργου, η αξία του Έργου και των παραδοτέων, ο αντίκτυπος του κ.ο.κ. Για τη συνέχιση του Έργου είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί σχετικό τεκμηριωμένο αίτημα, στο οποίο θα προτείνεται νέος/α ΕΥ αντίστοιχων προσόντων από τον ΦΥ, κατόπιν εισήγησης του/της πρώην ΕΥ ή/και της ΕΟ.
3. Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου του Έργου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/ μεθοδολογίας εκτέλεσης της έρευνας χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, κ.ο.κ.).
4. Μεταφορά ποσών μεταξύ κατηγοριών δαπανών του Έργου η οποία επιφέρει αύξηση ή μείωση του ισχύοντα εγκεκριμένου προϋπολογισμού των εν λόγω κατηγοριών δαπανών (δηλαδή της κατηγορίας δαπάνης που μειώνεται και αυτής/αυτών που αυξάνεται/ονται, αντίστοιχα) **μεγαλύτερη του 25%**, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
5. Μεταφορά ποσού σε μη εγκεκριμένη/ες, αλλά επιλέξιμη/ες κατηγορία/ες δαπάνης/ών, η οποία επιφέρει μείωση του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού της κατηγορίας, από την οποία μεταφέρεται το ποσό, **μεγαλύτερη του 10%**, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
6. Αλλαγή του ΦΥ επιτρέπεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις με πλήρη και αιτιολογημένη τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα της αλλαγής και υπό την προϋπόθεση ότι παρέχονται επαρκείς διασφαλίσεις ότι η επίτευξη των στόχων του ερευνητικού Έργου δεν επηρεάζεται από αυτή την αλλαγή.
7. Μεταβολή στην ανθρωποπροσπάθεια (αύξηση ή μείωση) μεγαλύτερη του 25% υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

8.3 Τροποποιήσεις που αφορούν στοιχεία του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου

Ο ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει το ΕΛΙΔΕΚ σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων του μέσω αποστολής των νέων δεδομένων ή/και εισαγωγής τους στα αντίστοιχα πεδία του Π.Σ., όπως ενδεικτικά:

- μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής,
- αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου,
- μεταβολή της έδρας ή του τόπου υλοποίησης του έργου.

Οι ανωτέρω μεταβολές εξετάζονται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και, εφόσον απαιτείται, τροποποιείται η ΑΧΧ και ενημερώνεται σχετικά ο ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχος.

8.4 Μεταβολές που δεν συνιστούν τροποποιήσεις

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του Έργου επιτρέπονται χωρίς την ανάγκη υποβολής αίτησης τροποποίησης οι ακόλουθες μεταβολές οι οποίες δεν συνιστούν τροποποίηση κατά την έννοια των παρ. 8.1 – 8.3 ανωτέρω και ο/η ΕΥ υποχρεούται να τις συμπεριλάβει στις Εκθέσεις Προόδου του Έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται:

1. Αντικατάσταση μέλους της Ερευνητικής Ομάδας. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους της Ερευνητικής Ομάδας το νέο μέλος θα πρέπει να έχει ισότιμα τυπικά προσόντα και ίδια ή συναφή ειδικότητα (γνωστικό αντικείμενο) με το μέλος που αντικαθίσταται και να επιλεγεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις των Ν. 4310/2014, 4386/2016 και 4957/2022, όπως ισχύουν.
2. Αποχώρηση μελών της ΕΟ (χωρίς αντικατάστασή τους) ή προσθήκη νέων μελών στην ΕΟ σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις των Ν. 4310/2014, 4386/2016 και 4957/2022, όπως ισχύουν.
3. Προσθήκη/Αλλαγή Συνεργαζόμενου Φορέα υπό την προϋπόθεση υποβολής σχετικής επιστολής πρόθεσης συνεργασίας από τον νέο φορέα (letter of intent).
4. Αλλαγή κατηγορίας προσωπικού: Στην περίπτωση που μέλος της ομάδας αλλάξει κατηγορία προσωπικού κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου, είναι δυνατή η ένταξή του στη νέα κατηγορία με αντίστοιχη αύξηση του ύψους της αποζημίωσή του.
5. Μεταφορά ποσών μεταξύ κατηγοριών δαπανών του Έργου, η οποία μεταβάλλει (αύξηση/μείωση) τον ισχύοντα εγκεκριμένο προϋπολογισμό των εν λόγω κατηγοριών δαπανών (δηλαδή της κατηγορίας δαπάνης που μειώνεται και αυτής που αυξάνεται/ονται αντίστοιχα μετά τη μεταφορά) συνολικά/αθροιστικά έως ποσοστό 25%, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
6. Μεταφορές ποσών σε μη εγκεκριμένη/ες αλλά επιλέξιμη/ες κατηγορία/ες δαπάνης/ών, οι οποίες μεταβάλλουν (μείωση) το συνολικό ποσό των κατηγοριών δαπανών από τις οποίες

γίνεται η μεταφορά έως συνολικά/αθροιστικά 10%, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

7. Μεταφορά ποσών μεταξύ των ειδικότερων υποκατηγοριών δαπανών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης (π.χ. αμοιβές προσωπικού), χωρίς περιορισμό. Επιπλέον, επιτρέπεται η προσθήκη νέων υποκατηγοριών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης εφόσον τεκμηριώνεται ότι σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του Έργου.
8. Μεταφορά ανθρωποπροσπάθειας μεταξύ κατηγοριών προσωπικού του Έργου.
9. Μεταβολή (αύξηση ή μείωση) στην ανθρωποπροσπάθεια σε ποσοστό έως 25 % υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι της ΑXX.
10. Αλλαγές στη διάρκεια των ενοτήτων εργασίας και στον χρόνο επίτευξης των παραδοτέων και των οροσήμων, εντός του εγκεκριμένου συνολικού χρονοδιαγράμματος του Έργου.
11. Αντικατάσταση εγκεκριμένου εξοπλισμού από εξοπλισμό με αντίστοιχα τεχνικά χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα, εφόσον τεκμηριώνεται ότι ο νέος εξοπλισμός θα έχει τη δυνατότητα να οδηγήσει στο ίδιο ή βελτιωμένο ερευνητικό αποτέλεσμα σε σχέση με τον εγκεκριμένο εξοπλισμό.

Οι ανωτέρω μεταβολές μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη του/της ΕΥ ή/και του ΦΥ σε όλη τη διάρκεια του Έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν το αντίστοιχο αίτημα επαλήθευσης και υποβάλλονται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της ΑXX. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου επαλήθευσης, το οποίο εξετάζει την υπαγωγή της αλλαγής στις ανωτέρω περιπτώσεις επιτρεπόμενων μεταβολών και τη συμμόρφωσή της με τους υπόλοιπους όρους της Προκήρυξης και της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Οποιοδήποτε άλλο θέμα ή τροποποίηση που δεν υπάγεται σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω (υπό 8.2 – 8.4) περιπτώσεις αλλαγής στοιχείων του Έργου τίθεται υπόψη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., εξετάζεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και εφόσον απαιτείται τροποποιείται η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης από την Διευθύντρια του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

8.5 Διακοπή του ερευνητικού Έργου

Διακοπή του Έργου δύναται να λάβει χώρα είτε κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του/της ΕΥ είτε εκ μέρους του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σε περίπτωση που διαπιστωθεί αδυναμία του/της ΕΥ να υλοποιήσει το Έργο σύμφωνα με την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας υλοποίησης του Έργου.

Σε κάθε περίπτωση διακοπής υποβάλλεται Έκτακτη Έκθεση Προόδου καθώς και τα παραδοτέα που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το χρονικό σημείο της διακοπής. Αφού αυτά αξιολογηθούν, περιορίζεται η χρηματοδότηση στις δαπάνες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και εγκριθεί/πιστοποιηθεί στο

πλαίσιο της ανωτέρω αξιολόγησης. Εάν μέχρι τη στιγμή της διακοπής έχει καταβληθεί στον ΦΥ ποσό μεγαλύτερο από το τελικώς εγκριθέν, το υπερβάλλον ποσό επιστρέφεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

9. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με απόφαση της Διευθύντριας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ανακαλείται η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Εφόσον ο/η ΕΥ πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης υποβάλει προς το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. έγγραφη παραίτηση δηλώνοντας αδυναμία υλοποίησης του Έργου.
2. Ως κύρωση λόγω μη τήρησης όρων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης, όπως προκύπτει από τις σχετικές πιστοποιήσεις. Ενδεικτικά η διαδικασία ενεργοποιείται όταν διαπιστώνεται:
  - i. παρέλευση του χρόνου υλοποίησης του Έργου,
  - ii. αδυναμία επαλήθευσης του φυσικού αντικειμένου του Έργου,
  - iii. αδυναμία πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητας των δαπανών του έργου, με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και τα λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης που θα προκύψουν από τις διαδικασίες επαλήθευσης,
  - iv. αδυναμία επιβεβαίωσης ύπαρξης επαρκούς διαδρομής επαλήθευσης,
  - v. σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του ΦΥ ή του/της ΕΥ προς συστάσεις διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Η επέλευση των ως άνω γεγονότων βεβαιώνεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και εκδίδεται τεκμηριωμένη Απόφαση Ανάκλησης Χρηματοδότησης από τη Διευθύντρια του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., η οποία κοινοποιείται στον ΦΥ και τον/την ΕΥ. Τα σχετικά έγγραφα καταχωρίζονται στο σχετικό αρχείο που τηρείται από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Περαιτέρω, επί περιπτώσεων παρατυπιών μετά από έλεγχο της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου, της ΕΥΣΤΑ, Ανεξάρτητου Ελεγκτή, του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (μέσω διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων) ή άλλων αρμόδιων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων/υπηρεσιών/φορέων τυγχάνουν εφαρμογής τα οριζόμενα στο ΣΔΕ (Διαδικασία Δ14: Δημοσιονομικές Διορθώσεις/ Ανακτήσεις) στις ΥΑ 119126ΕΞ2021/28.9.2021 «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498) και 71693ΕΞ2023/9.5.2023 «Διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο Δράσεων και Έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 3079), όπως εκάστοτε ισχύουν, και τη λοιπή σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές.

10. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ

Η Διευθύντρια του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., βάσει των αποτελεσμάτων των εκθέσεων επαλήθευσης και των συνολικών στοιχείων του Έργου, καταρτίζει και δημοσιοποιεί μέσω του Π.Σ. Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του Έργου είναι:

- Η επαλήθευση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου μέσα από την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων παραδοτέων, οροσήμων και την επίτευξη των βασικών στόχων του Έργου ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων, οροσήμων τα οποία υλοποιήθηκαν πλήρως ή εν μέρει.
- Η τήρηση από τον/την ΕΥ και τον ΦΥ των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην ΑΧΧ.
- Η συμμόρφωση του/της ΕΥ και του ΦΥ με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο Έργο.

Με τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου (παραδοτέα και στόχοι του Έργου).
- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση του οικονομικού αντικείμενου του Έργου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών που έχει πραγματοποιηθεί στο σύνολο του Έργου.
- Ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της χρηματοδότησης και αποτυπώνονται τα ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- Καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα.
- Διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του/της ΕΥ και του ΦΥ που τίθενται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων και όσων σχετίζονται με τη δημοσιότητα.
- Διαπιστώνεται η συμμόρφωση του/της ΕΥ και του ΦΥ με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο Έργο.
- Καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του ΦΥ, όπως αυτή έχει προδιαγραφεί στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου στον ΦΥ και τον/την ΕΥ. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον φάκελο του Έργου.

Η Διευθύντρια του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας

Δρ Αικατερίνη Κουραβέλου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Για την καταβολή της χρηματοδότησης προσκομίζονται τα ακόλουθα (όπου απαιτούνται):

1. Απόφαση ένταξης χρηματοδότησης του Έργου στον προϋπολογισμό του Φορέα Υποδοχής.
2. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από Φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο.
3. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών.
4. Αριθμός λογαριασμού τραπεζής (IBAN).

Με την καταβολή εκάστης δόσης θα πρέπει να εκδίδεται το αντίστοιχο γραμμάτιο είσπραξης και να αποστέλλεται ή/και να υποβάλλεται στο Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν.4172/2013 και τις ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- Για κάθε είδους δαπάνη που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ) είναι δυνατόν να εξοφλείται χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Έκδοση επιταγής από τον λογαριασμό του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας επαλήθευσης της δαπάνης. Για την επαλήθευση της πληρωμής απαιτούνται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου, (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχο στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την επαλήθευση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον αποδέκτη/δικαιούχο της χρηματοδότησης, ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον λογαριασμό του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την επαλήθευση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών, (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή, (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον ΦΥ προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από τον επιχορηγούμενο φορέα. Για την επαλήθευση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (λ.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοαντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για

την επαλήθευση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο αποδέκτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχος και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την επαλήθευση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του ΦΥ, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την επαλήθευση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών, που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας επαλήθευσης της δαπάνης. Για την επαλήθευση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των 500€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Στις περιπτώσεις όπου, από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου θα ζητείται επιπλέον από τους ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχους απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) το απαιτούμενο δικαιολογητικό για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών) η απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση λογιστικές καταχωρίσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Επιλέξιμες είναι και οι δαπάνες οι οποίες εξοφλούνται από τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η του Έργου μέσω Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των οριζόμενων στο άρθρο 253 του Ν. 4957/2022, όπως ισχύει. Επιπλέον, επιλέξιμες είναι δαπάνες έως 150 ευρώ οι οποίες εξοφλούνται με οιοδήποτε τρόπο πληρωμής από τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η του Έργου υπό την προϋπόθεση ότι ο ΦΥ θα έχει εξοφλήσει τον/την ΕΥ του Έργου. Για δαπάνες που δεν έχουν παρακράτηση φόρου προμηθειών/υπηρεσιών (4% ή 8%) δεν ισχύει το όριο των 150 ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει προηγούμενη έγκριση της σχετικής δαπάνης από τον ΦΥ του Έργου.

Επισημαίνεται ότι:

- Ο ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014), όπως εκάστοτε ισχύουν, και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς επαλήθευσης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Ο ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το Έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του Έργου.
- Οι δαπάνες του Έργου είναι επιλέξιμες, εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι επιχειρήσεις/προμηθευτές των ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχων της Δράσης θα πρέπει για τις δαπάνες του Έργου να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης, που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό τη μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Στην περίπτωση δαπανών μετακίνησης, τα παραστατικά δύνανται να έχουν εκδοθεί στα στοιχεία του μετακινούμενου και να έχουν εξοφληθεί από τον ίδιο (άρθρο 248 Ν. 4957/2022 και υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου. 2 Ν.4336/2015) σύμφωνα με τους ως άνω τρόπους εξόφλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

& ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης υπολογίζονται στη βάση του πραγματικού κόστους, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους ΦΥ, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων Έργων, προβλέπονται στην απόφαση χορήγησης χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών, όπως αναφέρονται παρακάτω. Τα πρωτότυπα παραστατικά οφείλουν να είναι διαθέσιμα προς έλεγχο από το αρμόδιο όργανο του ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ.

Δαπάνες Αμοιβών

- Τακτικό προσωπικό

- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του εργαζομένου ανά ημέρα στο Έργο και σε κάθε άλλο Έργο ή δραστηριότητα στον ΦΥ ή στον ΣΦ-Δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του ΦΥ ή του ΣΦ-Δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στο έργο για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του ΦΥ ή του ΣΦ-Δικαιούχου, η οποία συνυπογράφεται από τον απασχολούμενο, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του.
- Μισθολογικές καταστάσεις του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου για τη χρονική περίοδο που διεξάγεται ο έλεγχος, όπου εμφανίζονται οι μεικτές μηνιαίες αποδοχές, με διακριτά τυχόν επιδόματα, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται επίσης διακριτά οι τυχόν αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.
- Βεβαίωση του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.
- Παραστατικά απόδοσης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για κάθε απασχολούμενο στο Έργο κατά το εξεταζόμενο διάστημα και αποδεικτικά υποβολής των δηλώσεων (ΑΠΔ) (όπου απαιτείται).
- Αποδεικτικά δήλωσης και απόδοσης του φόρου εισοδήματος.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ).

- **Έκτακτο προσωπικό**

✓ **Με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης)**

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου στην οποία θα αναφέρονται το αντικείμενο προσδιοριζόμενο σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του Έργου και σαφή αναφορά στο συγκεκριμένο χρηματοδοτούμενο Έργο (κωδικός Έργου), η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του Έργου, το τίμημα και τυχόν πρόβλεψη σε εκτός έδρας μετακίνηση και συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες (σε συνάφεια με το Έργο) κ.λπ. Για τη συμμετοχή έκτακτου προσωπικού το οποίο δεν έχει αξιολογηθεί κατά την επιλογή του Έργου από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 243 (παρ. 4) και 244 του Ν. 4957/2022, όπως ισχύουν.
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του εργαζομένου ανά ημέρα στο Έργο και σε κάθε άλλο Έργο ή δραστηριότητα στον ΦΥ, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του ΦΥ. Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στο έργο για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στο έργο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης. Η βεβαίωση συνυπογράφεται από το φυσικό πρόσωπο.
- Βεβαίωση του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Μισθολογικές καταστάσεις του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου για τη χρονική περίοδο που διεξάγεται ο έλεγχος, όπου εμφανίζονται οι μεικτές μηνιαίες αποδοχές, με διακριτά τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχου. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται επίσης διακριτά τυχόν αποζημιώσεις για υπερωριακή και πρόσθετη απασχόληση.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
- Παραστατικά απόδοσης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για κάθε απασχολούμενο στο Έργο κατά το εξεταζόμενο διάστημα και αποδεικτικά υποβολής των δηλώσεων (ΑΠΔ).
- Αποδεικτικά δήλωσης και απόδοσης του φόρου εισοδήματος.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ).

✓ **Με σύμβαση μίσθωσης έργου**

- Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 243 (παρ. 4) και 244 του Ν. 4957/2022, όπως ισχύουν.

- Στην σύμβαση θα πρέπει να αναφέρονται το αντικείμενο της σύμβασης προσδιοριζόμενο σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του Έργου και σαφή αναφορά στο συγκεκριμένο χρηματοδοτούμενο Έργο (κωδικός Έργου), η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του αντικείμενου της σύμβασης, το τίμημα και τυχόν πρόβλεψη σε εκτός έδρας μετακίνηση και συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες (σε συνάφεια με το Έργο) κ.λπ.
- Βεβαίωση του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Μηνιαία απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (timesheets) στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του ατόμου ανά ημέρα στο Έργο υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον/την ΕΥ.
- Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα το οποίο απασχολείται στο έργο (όπου απαιτείται).
- Τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών ή τίτλο κτήσης (πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης), όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι επιτηδευματίας από καμία αιτία, ασκεί ευκαιριακό επάγγελμα και η αμοιβή του είναι εντός των ορίων που προβλέπουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
- Σε περιπτώσεις απαλλαγής από ΦΠΑ, βεβαίωση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Παραστατικά δήλωσης των ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ, π.χ. ΑΠΔ, καθώς και η εξόφληση αυτών στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος εντάσσεται στην παρ. 9 του άρθρου 39 του Ν. 4387/2016, όπως ισχύουν.
- Δήλωση και αποδεικτικά απόδοσης φόρου, καθώς και η σχετική πληρωμή.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ).

Σημειώνεται ότι: Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών, αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

Δαπάνες Αναλωσίμων

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 ,όπως ισχύει και τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Μέρος Α' Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250 αυτού), όπως ισχύει,
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του Έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του Έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή ή βεβαίωση του Ε.Υ (όπου ισχύει σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250).
4. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την επαλήθευση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου είδους [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου είδους, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες για υπηρεσίες τρίτων

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 ,όπως ισχύει και τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250), όπως ισχύει.
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του Έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του Έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή ή βεβαίωση του Ε.Υ (όπου ισχύει σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Μέρος Α' Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250 αυτού).
4. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα.
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες για απόσβεση εξοπλισμού

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει και τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Μέρος Α' Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250 αυτού), όπως ισχύει.

2. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή ή βεβαίωση του Ε.Υ (όπου ισχύει από τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Μέρος Α' Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250 αυτού),
3. Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούριο και αμεταχείριστο του εξοπλισμού.
4. Φωτογραφικό υλικό του εξοπλισμού από τον χώρο εγκατάστασης και λειτουργίας του.
5. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την επαλήθευση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
6. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
7. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).
8. Κατάλογος με τους σειριακούς αριθμούς (serial numbers) του εξοπλισμού.
9. Αντίγραφο από το προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης όπου έχει καταχωρηθεί ο εν λόγω εξοπλισμός
10. Παραστατικά λογιστηρίου που πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης

Δαπάνες μετακινήσεων

1. Απόφαση ή συναφές διοικητικό έγγραφο έγκρισης μετακίνησης στην οποία μεταξύ άλλων να αναφέρονται:
  - ✓ ο τόπος μετακίνησης
  - ✓ οι ημερομηνίες αναχώρησης και επιστροφής
  - ✓ το μέσο μετακίνησης
  - ✓ αιτιολογία μετακίνησης (συνοπτικά)
  - ✓ το έργο που αφορά
2. Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του μετακινούμενου, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού, οι ημερομηνίες αναχώρησης και επιστροφής και οι δαπάνες (αναλυτικά)⁵ της μετακίνησης:
  - ✓ Έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων).

⁵ Οι δαπάνες για μετακινήσεις στο πλαίσιο της εν λόγω δράσης εμπίπτουν στις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α' 94) και πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα σε αυτόν.

- ✓ Δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης (0,20/χλμ)⁶ λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς – όπως κάθε φορά ισχύει.
  - ✓ Μίσθωση οχήματος ή δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους.
  - ✓ Έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος σύμφωνα με τα όρια που θέτει ο Ν. 4336/2015, όπως κάθε φορά ισχύει (π.χ. Κατηγορία μετακινούμενου Ι, μέχρι 80 ευρώ ανά διανυκτέρευση – Κατηγορία μετακινούμενου ΙΙ, μέχρι 60 ευρώ ανά διανυκτέρευση – Τα αναφερόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%) για διαμονή εντός των ορίων των δήμων Αθηνών και Θεσσαλονίκης). Η ως άνω προσαύξηση ισχύει και για διαμονή στη νησιωτική χώρα από την 1η Μαΐου έως και την 30ή Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Σε περίπτωση διανυκτέρευσης σε κατάλυμα κόστους υψηλότερου του οριζόμενου, ανά κατηγορία στην παρούσα παράγραφο, η δαπάνη αναγνωρίζεται μέχρι του οριζόμενου αυτού ποσού.
  - ✓ Ημερήσια αποζημίωση σύμφωνα με τα όρια που θέτει ο Ν. 4336/2015- όπως κάθε φορά ισχύει.
  - ✓ Κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κ.λπ.
  - ✓ Έκθεση πεπραγμένων ή υλικό τεκμηρίωσης μετακίνησης σε συνάφεια με το Έργο (λ.χ. απόσπασμα εργασιών, φυλλάδια, agenda, πρακτικά, posters, κ.λπ.) - τήρηση κανόνων δημοσιότητας (όπου απαιτείται).
  - ✓ Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Έξοδολόγιο (λ.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κ.λπ.).
  - ✓ Τήρηση ανώτατων ορίων σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α' 94 ').
  - ✓ Σε περίπτωση μετακίνησης φυσικών προσώπων βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου εάν στη σχετική σύμβαση δικαιολογούνται οι μετακινήσεις και εάν η αποζημίωσή τους έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα νόμιμα παραστατικά (π.χ. Τ.Π.Υ., τιμολόγιο λήψης υπηρεσιών).
3. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
  4. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων

⁶ Για τον υπολογισμό των χιλιομετρικών αποζημιώσεων λαμβάνεται υπόψη το «Διαδραστικό Εργαλείο Υπολογισμού Χιλιομετρικών Αποστάσεων (ΔΕΥΧΑ)» σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Αριθμ. Πρωτ. ΔΝΣγ/οικ.41648/φ.ΕΓΚΥΚΛ.-07.06.2017 <https://kmd.ggde.gr/>)

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016,, όπως ισχύει και του Ν. 4957/2022 (Μέρος Α' Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250 αυτού), όπως ισχύει.
2. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την επαλήθευση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου είδους [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου είδους, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
3. Τήρηση σηματοδότησης ή/και των υποχρεώσεων δημοσιότητας όπως αναλυτικά αναφέρονται στην παρ. 7 του παρόντος.
4. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
5. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Λοιπά Έξοδα

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 , όπως ισχύει και τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Μέρος Α' Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250 αυτού), όπως ισχύει.
2. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή ή βεβαίωση του Ε.Υ [όπου ισχύει σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Μέρος Α' Κεφ. ΚΖ και ιδίως το άρθρο 250 αυτού)],
3. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την επαλήθευση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου είδους [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου είδους, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
4. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
5. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του Έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Για τις ανωτέρω κατηγορίες δαπανών θα πρέπει να προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του ΦΥ ή και ΣΦ-Δικαιούχου, υπογεγραμμένη ηλεκτρονικά ή μέσω gov.gr, όπου θα αναφέρεται ότι:

- ✓ Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών.
- ✓ Τα πρωτότυπα παραστατικά είναι στη διάθεση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
- ✓ Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλον Φορέα.

Οι δαπάνες του Έργου τηρούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα/της υπογράφουσας ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης δαπανών. Στην περίπτωση που ο ΦΥ/ΣΦ – Δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η έκθεση/βεβαίωσή του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ:	Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.)						
Ο - Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ.:			
ΑΦΜ:							
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ.:	TK:
e-mail:							

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽⁷⁾ που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος του [επωνυμία Φορέα], δηλώνω ότι:

- α.** Όλα τα αναφερόμενα στοιχεία στο ερευνητικό Έργο με αριθμό «.....» και τίτλο «.....» που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της Υποδράσης ..... της Προκήρυξης «Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών» καθώς και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά έγγραφα είναι αληθή και ακριβή.
- β.** Το προς χρηματοδότηση ερευνητικό Έργο με αριθμό «.....» και τίτλο «.....» δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται, ούτε θα χρηματοδοτηθεί από οποιονδήποτε άλλο Φορέα για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό του.
- γ.** Ο Φορέας είναι Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων κατά την έννοια του άρθρου 1.3. της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2014/С 198/01) και είτε ασκεί/ασκούν δραστηριότητες μη οικονομικής φύσης (κατά την έννοια του σημείου 19 της 2014/С 198/01 Ανακοίνωσης της Ε.Ε.) είτε η τυχόν οικονομική του/ς δραστηριότητα είναι αμιγώς επικουρική και δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητάς του.

⁽⁷⁾ Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.

- δ.** Η χρηματοδότηση του Φορέα στο πλαίσιο της Δράσης αφορά την κύρια δραστηριότητά του είτε/και το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του, προκειμένου η χρηματοδότηση του να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100%.
- ε.** Ο Φορέας Υποδοχής και ο Επιστημονικός Υπεύθυνος αποδέχονται τους όρους και τις προϋποθέσεις της Προκήρυξης, του Οδηγού Διαχείρισης - Υλοποίησης της Δράσης, του Ταμείου Ανάκαμψης και του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου καθώς και όλες τις σχετικές υποχρεώσεις του, όπως ενδεικτικά τις υποχρεώσεις τήρησης της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και των κανόνων δημοσιότητας, την αποδοχή των ελέγχων που διενεργούνται από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα και όποιες λοιπές υποχρεώσεις απορρέουν από τον Κανονισμό, το ΕΣΑΑ και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. Επιπλέον, αποδέχονται τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον Κανονισμό ΕΕ 651/2014
- στ.** Ο Φορέας και ο ΕΥ αποδέχονται ότι τα μηνύματα που θα λαμβάνουν από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη/στις διεύθυνση/εις που θα υποδειχθούν, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών, τόσο για τον Φορέα όσο και για τον/την ΕΥ.
- ζ.** Ο Φορέας και ο Επιστημονικός Υπεύθυνος αποδέχονται ότι το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. δύναται να δημοσιεύσει στο διαδίκτυο στοιχεία που αφορούν την υλοποίηση του έργου.
- η.** Θα υπάρξει ευρεία διάθεση των ερευνητικών αποτελεσμάτων όπως αυτή τίθεται στο σημείο 19.α 3ο εδάφιο της 2014/C 198/01 Ανακοίνωσης της Ε.Ε.

Τόπος

Ημερομηνία

Ο/Η Υπευθύνως Δηλών/ούσα

[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]

(Σφραγίδα, στοιχεία νόμιμου εκπροσώπου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την υλοποίηση ερευνητικού έργου στο πλαίσιο

της Δράσης ««ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ»

(Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών)»

[Το περιεχόμενο του παρόντος δεν είναι δεσμευτικό, αλλά ενδεικτικό, και μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με την τελική συμφωνία των συμβαλλομένων μερών. Ωστόσο θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον όρους που ρυθμίζουν τα ζητήματα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητο να ρυθμίζονται στο πλαίσιο της συνεργασίας για την υλοποίηση του έργου.

Το Συμφωνητικό Συνεργασίας συμφωνείται, συνυπογράφεται από τους νόμιμους εκπροσώπους του Φορέα Υποδοχής – Συντονιστή Έργου και κάθε Συνεργαζόμενο Φορέα-Δικαιούχου του Έργου και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.]

Αρ. Έργου:

Τίτλος Έργου:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Στ... ..... [τόπος], σήμερα, ... [ημέρα], ...2023 [ημερομηνία], τα κατωτέρω συμβαλλόμενα Μέρη (εφεξής: «τα Μέρη» ή «ο Φορέας»/«οι Φορείς» ή «ο Συνεργαζόμενος Φορέας»/«οι Συνεργαζόμενοι Φορείς»):

1. .... (Φορέας Υποδοχής, εφεξής: «ο ΦΥ») που εδρεύει στ...
..... [τόπος], έχει ΑΦΜ ..... και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από τ.. ... [ονοματεπώνυμο] του ... [πατρώνυμο], ... [ιδιότητα],
2. .... (Συνεργαζόμενος Φορέας – Δικαιούχος 1) που εδρεύει στ...
..... [τόπος], έχει ΑΦΜ ..... και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από τ.. ... [ονοματεπώνυμο] του ... [πατρώνυμο], ... [ιδιότητα],

3. .... (Συνεργαζόμενος Φορέας – Δικαιούχος 2) που εδρεύει στ...
..... [τόπος], έχει ΑΦΜ ..... και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από
τ.. ... [ονοματεπώνυμο] του ... [πατρώνυμο], ... [ιδιότητα], και
4. .... (Συνεργαζόμενος Φορέας – Δικαιούχος 3) που εδρεύει στ...
..... [τόπος], έχει ΑΦΜ ..... και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από
τ.. ... [ονοματεπώνυμο] του ... [πατρώνυμο], ... [ιδιότητα],

αφού έλαβαν υπόψη:

- 1.
- 2

συμφωνούν, συνομολογούν και αποδέχονται αμοιβαία τα ακόλουθα:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ.....	58
ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ.....	58
ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΜΕΡΩΝ.....	58
3.1.....	58
3.2. Συμμετοχή τρίτων (μη Συνεργαζόμενων Φορέων)	58
ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	58
ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ.....	59
ΑΡΘΡΟ 6 - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	60
6.1. Γενικά.....	60
6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης.....	60
6.3. Δημοσίευση Γνώσης.....	61
6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης.....	62
ΑΡΘΡΟ 7 - ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ.....	64
7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές.....	64
7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων	64
7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους.....	64
ΑΡΘΡΟ 8 - ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ.....	64
8.1. Παραβίαση όρων.....	64
8.2. Αποχώρηση Μέρους.....	64
8.3. Συνέπειες Αποχώρησης.....	65
8.4. Συμμετοχή Νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στο Έργο.....	66
ΑΡΘΡΟ 9 - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ.....	66
9.1. Έναρξη ισχύος.....	66
9.2. Πρόωρη Λήξη.....	66
ΑΡΘΡΟ 10 - ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΛΗΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ.....	66
ΑΡΘΡΟ 11 - ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	67
ΑΡΘΡΟ 12 - ΦΥΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΩΝ.....	67
ΑΡΘΡΟ 13 - ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	67
ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ.....	67
ΑΡΘΡΟ 15 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ.....	68
ΑΡΘΡΟ 16 - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	68
ΑΡΘΡΟ 17 - ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ.....	68
ΑΡΘΡΟ 18 - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	68

ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	69

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι όροι που ξεκινούν με κεφαλαίο γράμμα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στην Προκήρυξη, στον Οδηγό Διαχείρισης-Υλοποίησης Έργων της Προκήρυξης (εφεξής: «ο ΟΔΥ»), στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης (εφεξής: «η ΑΧΧ») ή σε οποιοδήποτε άρθρο του παρόντος.

ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος είναι η οργάνωση και κατανομή της εργασίας των Μερών στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου, η οργάνωση της διαχείρισης αυτού, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των Μερών, καθώς και η ρύθμιση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής (Πνευματικής και Βιομηχανικής) Ιδιοκτησίας. Σε κάθε περίπτωση, το παρόν έχει ρόλο συμπληρωματικό προς την Προκήρυξη, τον ΟΔΥ, την ΑΧΧ και το συνημμένο σε αυτήν Τεχνικό Δελτίο του Έργου (εφεξής: «το ΤΔΕ») και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να τα ανατρέξει ή τροποποιήσει.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΜΕΡΩΝ

3.1. Τα Μέρη υπόσχονται την ομαλή και αποτελεσματική υλοποίηση του Έργου, ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Προκήρυξη και τον ΟΔΥ. Κάθε Μέρος υπόσχεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στον ΦΥ ή/και στα λοιπά Μέρη κάθε πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει την ομαλή υλοποίηση του Έργου και να παρέχει στον ΦΥ και τα λοιπά Μέρη έγκαιρα και έγκυρα όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου.

3.2. Συμμετοχή τρίτων (μη Συνεργαζόμενων Φορέων)

Σε περίπτωση που κάποιο Μέρος προβεί σε σύναψη σύμβασης για «*Δαπάνες για Υπηρεσίες Τρίτων*,» ή εμπλέξει με άλλον τρόπο και για οποιαδήποτε αιτία οποιονδήποτε τρίτο στην υλοποίηση του Έργου, το Μέρος αυτό παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνο για την υλοποίηση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί/έχει αναλάβει σύμφωνα με το ΤΔΕ, καθώς και για την συμμόρφωση (ή μη) κάθε τρίτου αντισυμβαλλομένου/προστιθέντος/βοηθού εκπλήρωσης αυτού με τους όρους της Προκήρυξης, του ΟΔΥ, της ΑΧΧ και του παρόντος. Κυρίως οφείλει να διασφαλίζει ότι η συμμετοχή τρίτων στην υλοποίηση του Έργου δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των λοιπών Μερών, ιδίως δε τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας αυτών.

ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1. Τα Μέρη δεσμεύονται για την υιοθέτηση και εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικής δομής οργάνωσης και διαχείρισης, η οποία θα διασφαλίζει την ομαλή υλοποίηση του Έργου καθ' όλη τη διάρκεια αυτού, σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που ορίζονται στην Προκήρυξη, τον ΟΔΥ και την ΑΧΧ. Η διαχείριση του Έργου, καθώς και οι αρμοδιότητες, οι ρόλοι και οι υποχρεώσεις των Μερών και κάθε τρίτου που συμμετέχει με τον οποιονδήποτε τρόπο στο Έργο, διέπονται από τα οριζόμενα στο ΤΔΕ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ΑΧΧ.

4.2. Ο ΦΥ ενεργεί, δια του Επιστημονικού Υπεύθυνου του Έργου, ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Μερών έναντι του ΕΛΙΔΕΚ και κάθε τρίτου και έχει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του

Έργου. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που συναρτώνται με το ρόλο του ως Συντονιστή του Έργου δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτο.

ΑΡΘΡΟ 5 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

5.1. Γενικές αρχές

5.1.1. Κατανομή του εγκεκριμένου προϋπολογισμού/χρηματοδότησης

Ο ΦΥ είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την καταβολή στα λοιπά Μέρη του τμήματος της χρηματοδότησης που καθένα από αυτά δικαιούται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σύμφωνα με:

- την ΑΧΧ και, ειδικότερα, το ΤΔΕ,
- τον ΟΔΥ και την έγκριση/πιστοποίηση των ενδιάμεσων/τελικών αναφορών προόδου και δαπανών από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.,
- το άρθρο 5.2 του παρόντος.

Κάθε Μέρος θα λαμβάνει το ποσό της χρηματοδότησης που δικαιούται κάθε φορά, εφόσον έχει υπογράψει το παρόν και έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τον ΟΔΥ και το ΤΔΕ.

5.1.2. Επιλεξιμότητα δαπανών

Κάθε Μέρος είναι αποκλειστικά υπεύθυνο για την επιλεξιμότητα και επαρκή τεκμηρίωση των δαπανών που πραγματοποιεί στο πλαίσιο του Έργου. Ο ΦΥ και τα λοιπά Μέρη δεν έχουν καμία ευθύνη για την πιστοποίηση ή μη των ως άνω δαπανών άλλου Μέρους.

5.1.3. Χρηματοδότηση

Ο προϋπολογισμός του Έργου ανά Μέρος διαμορφώνεται σύμφωνα με το ΤΔΕ. Αν κάποιο Μέρος δαπανήσει μικρότερο ποσό από το προβλεπόμενο στην ΑΧΧ και το ΤΔΕ, θα χρηματοδοτηθεί με βάση τις τελικά πιστοποιημένες δαπάνες του.

Αν κάποιο Μέρος δαπανήσει μεγαλύτερο ποσό από αυτό που του αναλογεί με βάση την ΑΧΧ και το ΤΔΕ, θα χρηματοδοτηθεί με βάση τις τελικά πιστοποιημένες δαπάνες του και έως του ποσού που δικαιούται βάσει της ΑΧΧ και του ΤΔΕ.

5.1.4. Επιστροφή χρηματοδότησης

5.1.4.1. Αν κάποιο Μέρος λάβει μεγαλύτερο ποσό από αυτό που δικαιούται για τον οποιονδήποτε λόγο, είναι υποχρεωμένο να επιστρέψει το υπερβάλλον ποσό άμεσα στον ΦΥ.

5.1.4.2. Οικονομικές Συνέπειες λόγω αποχώρησης Μέρους

Αν κάποιο Μέρος αποχωρήσει από το Έργο, είναι υποχρεωμένο να επιστρέψει στον ΦΥ το ποσό της χρηματοδότησης που έλαβε, εκτός από το ποσό που αντιστοιχεί στις πιστοποιηθείσες από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. δαπάνες του.

Περαιτέρω, το εν λόγω Μέρος είναι υποχρεωμένο να καλύψει κάθε επιπλέον δικαιολογημένη και συνήθη δαπάνη, στην οποία υποβλήθηκε οποιοδήποτε εκ των λοιπών Μερών, προκειμένου να υλοποιήσει το τμήμα του Έργου του Μέρους που αποχώρησε..

5.2. Πληρωμές

Η διανομή της χρηματοδότησης στα Μέρη είναι αποκλειστική ευθύνη του ΦΥ. Ειδικότερα, ο ΦΥ:

- ενημερώνει εγκαίρως κάθε Μέρος για την ημερομηνία και το ποσό που θα μεταφερθεί στον τραπεζικό του λογαριασμό, παρέχοντάς του και σχετική έγγραφη τεκμηρίωση,
- εκτελεί επιμελώς τα καθήκοντά του, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής χρηστή οικονομική διαχείριση του Έργου,
- δεσμεύεται να διατηρεί ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό με διακριτό κωδικό για τη χρηματοδότηση του Έργου.

Ο ΦΥ θα λάβει τις δόσεις της χρηματοδότησης από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ΟΔΥ και θα τις διανείμει στα λοιπά Μέρη ως εξής:

[Να γίνει αναφορά στον χρόνο, τον τρόπο και του ποσού της χρηματοδότησης που θα καταβάλλεται στα Μέρη από τον ΦΥ.]

Ο ΦΥ έχει το δικαίωμα αναβολής/παρακράτησης πληρωμών ή ανάκτησης τυχόν ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί σε Φορέα που έχει διαπιστωθεί ότι παραβιάζει τις υποχρεώσεις του από το παρόν, την ΑΧΧ, τον ΟΔΥ και την Προκήρυξη ή όταν αυτό απαιτείται από ή συμφωνείται εγγράφως με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

6.1. Γενικά

Κάθε Μέρος δεσμεύεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΑΧΧ, της Προκήρυξης του ΟΔΥ και του παρόντος, τους οποίους και αποδέχεται στο σύνολό τους.

6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης

6.2.1. Γενικά

Κατά γενική αρχή τα ερευνητικά αποτελέσματα και πορίσματα του Έργου, συμπεριλαμβανομένων των εφευρέσεων, σχεδιασμών, προϊόντων, εργασιών κ.λπ., δηλαδή η παραγόμενη κατά την υλοποίηση αυτού «Νέα Γνώση» (“foreground knowledge”, εφεξής: «η Γνώση»), αποτελούν ιδιοκτησία του Μέρους που τα παράγει.

6.2.2. Συνιδιοκτησία

Αν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου παραχθεί **κοινή** εφεύρεση, σχεδιασμός, προϊόν, εργασία, ερευνητικό πόρισμα κ.ο.κ., στο οποίο έχουν συνεισφέρει δύο τουλάχιστον Μέρη και εάν τα χαρακτηριστικά αυτού καθιστούν αδύνατο τον διαχωρισμό για το σκοπό υποβολής αίτησης προς απόκτηση και διατήρηση της προστασίας των αντίστοιχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τα Μέρη συμφωνούν ότι θα ενεργήσουν από κοινού για την απόκτηση και τη διατήρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων, άλλως θα προβούν στη σύναψη κατάλληλων, μεταξύ τους, συμφωνιών τόσο ως προς την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας όσο και ως προς τον

επιμερισμό του αντίστοιχου κόστους κτήσης/διατήρησης αυτών. Σε κάθε περίπτωση, οι συνδικαιούχοι των δικαιωμάτων θα έχουν το δικαίωμα χρήσης και παραχώρησης της χρήσης (με μη-αποκλειστικές άδειες) αυτών, με βάση τους όρους τυχόν προϋφιστάμενων ή μελλοντικών συμφωνιών, χωρίς την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος προς τα υπόλοιπα Μέρη και χωρίς τη συγκατάθεση αυτών.

6.2.3. Μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέρος μπορεί να μεταβιβάσει ελεύθερα τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, των οποίων είναι δικαιούχος, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό, την Προκήρυξη και τον ΟΔΥ. Κάθε δικαιούχος μπορεί να προσδιορίζει (στο Παράρτημα ..... του παρόντος) συγκεκριμένους τρίτους, στους οποίους προτίθεται να μεταβιβάσει την παραγόμενη στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου Γνώση και των δικαιωμάτων του επί αυτής που (θα) του ανήκει/ανήκουν. Σε αυτήν την περίπτωση τα λοιπά Μέρη παραιτούνται από το δικαίωμά τους να υποβάλουν ένσταση επί της μεταβίβασης. Ωστόσο, το μεταβιβάζον Μέρος υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τα λοιπά Μέρη για την επικείμενη μεταβίβαση.

6.2.4. Κατοχύρωση προστασίας

Αν οποιοδήποτε Μέρος αποφασίσει, με δική του ευθύνη, να μην επιδιώξει επαρκή και αποτελεσματική προστασία για Γνώση που έχει παραγάγει κατά την υλοποίηση του Έργου, οφείλει να ενημερώσει εγγράφως, μέσω του ΦΥ, τα υπόλοιπα Μέρη σχετικά. Οποιοδήποτε άλλο Μέρος ενδιαφέρεται να προβεί στην απόκτηση και τη διατήρηση αυτής της προστασίας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του ΦΥ, τα λοιπά Μέρη μέσα σε έναν μήνα από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης. Ο παραπάνω όρος προϋποθέτει ότι οι όροι για τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα επηρεαστούν για οποιοδήποτε Μέρος.

6.3. Δημοσίευση Γνώσης

6.3.1. Τα Μέρη δικαιούνται να δημοσιεύσουν Γνώση η οποία παράχθηκε από άλλο Μέρος στο πλαίσιο του Έργου ή αποτελεί Προϋπάρχουσα Γνώση (“background knowledge”) άλλου Μέρους, μόνο με προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του τελευταίου. Ο όρος αυτός ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που η εν λόγω Γνώση (Νέα ή Προϋπάρχουσα) είναι συγχωνευμένη με Γνώση που ανήκει στο πρώτο Μέρος.

6.3.2. Κάθε Μέρος θα γνωστοποιεί εγγράφως στα λοιπά Μέρη κάθε προγραμματιζόμενη δημοσίευση Γνώσης, της οποίας είναι δικαιούχος στο πλαίσιο του Έργου, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν τη δημοσίευση, και θα τους παρέχει, εάν του ζητηθεί, αντίτυπο των προς δημοσίευση πληροφοριών και στοιχείων. Όλα τα δημοσιευμένα κείμενα θα περιέχουν τις απαραίτητες αναφορές σε ήδη υπάρχουσες δημοσιεύσεις. Αν κάποιος από τα λοιπά Μέρη θεωρήσει ότι η επικείμενη δημοσίευση μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την προστασία Γνώσης, της οποίας είναι το ίδιο δικαιούχος, μπορεί να υποβάλει, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη της γνωστοποίησης του προηγούμενου εδαφίου, αιτιολογημένη ένσταση κατά της δημοσίευσης προς το Μέρος που την προγραμματίζει, κοινοποιώντας τη στον ΦΥ, εκτός εάν έχει ήδη συναινέσει εγγράφως στη δημοσίευση.

6.3.3. Διάχυση Γνώσης μετά το πέρας του Έργου

Εάν η διάχυση της Γνώσης που παράχθηκε κατά την υλοποίηση του Έργου δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την χρήση της και με την επιφύλαξη των νόμιμων δικαιωμάτων τους, τα Μέρη θα διασφαλίσουν την περαιτέρω διάδοση της Γνώσης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Προκήρυξη, τον ΟΔΥ και το παρόν Συμφωνητικό.

6.3.4. Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα Μέρη δεσμεύονται ότι τόσο κατά την υλοποίηση του Έργου όσο και στις σχετικές δημοσιεύσεις των αποτελεσμάτων και πορισμάτων αυτού θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την συμμόρφωσή τους με την εκάστοτε ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης

6.4.1 Γενικές Αρχές

Κάθε Μέρος θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει τη χορήγηση των Δικαιωμάτων Πρόσβασης που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ΑΧΧ και το παρόν Συμφωνητικό, ακόμη και στην περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων του προσωπικού του ή οποιουδήποτε τρίτου που ορίζεται ή δεσμεύεται για την εκτέλεση των εργασιών που έχει αναλάβει στο Έργο. Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης χορηγούνται σε μη αποκλειστική βάση. Τα Μέρη επίσης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα περιλαμβάνουν το δικαίωμα περαιτέρω παραχώρησης εκμετάλλευσης σε τρίτους (sub-licenses), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν Συμφωνητικό ή έχει ήδη γίνει η αντίστοιχη παραχώρηση από τον δικαιούχο της Γνώσης ή της Προϋπάρχουσας Γνώσης. Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, δεν θα ζητείται οικονομικό ή άλλο αντάλλαγμα για την παραχώρηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης.

6.4.2. Αναγνώριση Προϋπάρχουσας Γνώσης

Τα Μέρη έχουν παραθέσει και απαριθμήσει στο Παράρτημα ..... του παρόντος την Προϋπάρχουσα Γνώση ("background knowledge") που απαιτείται για την υλοποίηση του Έργου και για την οποία μπορούν να χορηγήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης. Τα Μέρη συμφωνούν ότι οποιαδήποτε άλλη Προϋπάρχουσα Γνώση θεωρείται ως μη αναγκαία για την υλοποίηση του Έργου και δεν υπάγεται στις ρυθμίσεις του παρόντος για τα Δικαιώματα Πρόσβασης. Συμφωνείται, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες του Παραρτήματος .... μπορούν να ανανεώνονται, ώστε να περιλάβουν και Προϋπάρχουσα Γνώση, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ..... και η οποία θα μπορούσε να αποδειχθεί απαραίτητη για την εκτέλεση της εργασίας ενός Μέρους στο πλαίσιο του Έργου ή για τη Χρήση της Γνώσης που προκύπτει για ένα Μέρος από το Έργο, σε συνάρτηση με το ΤΔΕ.

6.4.3. Αναγνώριση περιοριστικών δεσμεύσεων

Τα Μέρη δεσμεύονται να ενημερώσουν εγκαίρως και εγγράφως τα λοιπά Μέρη για την ύπαρξη οποιουδήποτε περιορισμού στα Δικαιώματα Πρόσβασης, ο οποίος είναι δυνατό να επηρεάσει την υλοποίηση του Έργου σύμφωνα με τους όρους της ΑΧΧ, της Προκήρυξης και του ΟΔΥ.

6.4.4. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για την Υλοποίηση του Έργου

Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα και στη Νέα Γνώση που απαιτούνται για την υλοποίηση του Έργου θα χορηγούνται χωρίς οποιαδήποτε αμοιβή ή άλλο αντάλλαγμα (royalty-free).

{Τα Μέρη μπορούν να συμφωνήσουν διαφορετικά και να παραχωρήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης έναντι ανταλλάγματος}.

6.4.5. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για τη Χρήση Γνώσης Φορέα, η οποία προκύπτει από το Έργο

6.4.5.1. Απαραίτητη Χρήση Προϋπάρχουσας Γνώσης

Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη χρήση της δικής τους Γνώσης, θα χορηγηθούν με δίκαιους και εύλογους όρους.

6.4.5.2. Απαραίτητη Χρήση παραγόμενης Γνώσης

Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραγόμενη από αυτούς Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της Γνώσης ενός άλλου Μέρους, θα χορηγηθούν με προνομιακούς όρους ή χωρίς την καταβολή αμοιβής ή άλλου ανταλλάγματος.

6.4.6. Αίτηση για Χορήγηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης

Τα αναγκαία Δικαιώματα Πρόσβασης θα χορηγηθούν κατόπιν γραπτής αιτήσεως ως ακολούθως:

Αν ένα Μέρος θεωρήσει εύλογα ότι χωρίς την κατοχή Δικαιωμάτων Πρόσβασης σε Προϋπάρχουσα ή στην παραγόμενη εξαιτίας του Έργου Γνώση ενός άλλου Μέρους, η εκτέλεση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί ή η Χρήση της Γνώσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα του Έργου και του ανήκει, θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα καθυστερούσε σημαντικά, το εν λόγω Μέρος θα ζητήσει εγκαίρως και εγγράφως Δικαιώματα Πρόσβασης από τον δικαιούχο της Γνώσης, προσδιορίζοντας την απαραίτητη έκταση των Δικαιωμάτων και τεκμηριώνοντας επαρκώς το αίτημά του.

{Η παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης μπορεί να εξαρτηθεί από την αποδοχή συγκεκριμένων όρων που θα διασφαλίζουν ότι αυτά τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο σκοπό που δίνονται και ότι θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας}.

6.4.7. Λογισμικό

Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης που αφορούν Λογισμικό δεν συνεπάγονται πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) αλλά μόνο στον Κώδικα Αντικειμένου (Object Code), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν.

Για το Λογισμικό που αποτελεί Προϋπάρχουσα ή παραγόμενη εξαιτίας του Έργου Γνώση τα Μέρη συμφωνούν ότι θα έχουν Περιορισμένη Πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) για την υλοποίηση της εργασίας που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο του Έργου, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής για άλλη χρήση. Κάθε Φορέας που χορηγεί άδεια για το Λογισμικό του θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει προηγούμενη γραπτή συμφωνία με τους

εξουσιοδοτημένους φορείς, η οποία θα καθορίζει και θα εξασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας του (proprietary rights).

ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές

Τα Μέρη δεν ευθύνονται για την έμμεση ή επακόλουθη απώλεια ή για ζημία, όπως (ενδεικτικά) την απώλεια κέρδους, την απώλεια εισοδήματος ή τη διακοπή συμβάσεων.

7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων

Κάθε Μέρος έχει την πλήρη ευθύνη έναντι τρίτων για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή τραυματισμό που προκαλείται αποκλειστικά εξαιτίας της εκτέλεσης του τμήματος του Έργου που έχει αναλάβει.

7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους

Κάθε Μέρος έχει την πλήρη ευθύνη για την εκτέλεση του τμήματος του Έργου που έχει αναλάβει βάσει της Πρότασης και του ΤΔΕ καθώς και για τυχόν εργασίες που εκτελούνται από τρίτους για λογαριασμό του (υπεργολαβία). Συνεπώς, κάθε Μέρος θα διασφαλίζει ότι:

(i) οι εν λόγω τρίτοι συμμορφώνονται πλήρως με τους όρους της Πρόσκλησης, του ΟΔΥ, της ΑΧΧ, του παρόντος και συνολικά της κείμενης νομοθεσίας,

(ii) δεν θίγονται τα Δικαιώματα Πρόσβασης των λοιπών Μερών και

(iii) οι τρίτοι δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα ή την παραγόμενη εξαιτίας του Έργου Γνώση άλλου Μέρους χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση από αυτό.

ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ

8.1. Παραβίαση όρων

Σε περίπτωση παραβίασης όρου του παρόντος, της ΑΧΧ, της Προκήρυξης ή του ΟΔΥ από κάποιο από τα Μέρη, κοινοποιείται σε αυτό, με επιμέλεια του ΦΥ, έγγραφο, με το οποίο το παραβιάζον Μέρος καλείται να επανορθώσει την παραβίαση εντός προθεσμίας που θα ορίζεται στο έγγραφο και η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες. Αν τα λοιπά Μέρη θεωρούν ότι η επανόρθωση της παραβίασης δεν είναι δυνατή εντός της ως άνω προθεσμίας, δεν αποστέλλεται το έγγραφο του προηγούμενου εδαφίου και μπορεί να αποφασιστεί η πρόωρη λήξη της ισχύος του παρόντος έναντι του παραβιάζοντος Μέρους, κατόπιν κοινοποίησης σχετικής ειδοποίησης προ ..... (.....) ημερών, με επιμέλεια του ΦΥ. Το ίδιο συμβαίνει και όταν η παραβίαση δεν επανορθωθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο έγγραφο του πρώτου εδαφίου του παρόντος. Σε αυτή την περίπτωση το παραβιάζον Μέρος αντικαθίσταται από άλλο Συνεργαζόμενο Φορέα ή το τμήμα του Έργου που του αναλογεί και που δεν έχει εκτελεστεί έως την αποχώρησή του από το Έργο αναλαμβάνεται από άλλο Μέρος, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στον ΟΔΥ.

8.2. Αποχώρηση Μέρους

Οποιοδήποτε Μέρος μπορεί να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής του στο Έργο μετά από γραπτή, επαρκώς αιτιολογημένη ειδοποίηση προς τα λοιπά Μέρη, προ τουλάχιστον ..... ( ) ημερών/μηνών, μόνο για σοβαρό λόγο (όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία

λειτουργίας του Μέρους αυτού) και υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης ενημέρωσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και της αποδοχής της εν λόγω τροποποίησης από αυτό.

8.3. Συνέπειες Αποχώρησης

Σε περίπτωση αποχώρησης:

i. Το Μέρος που αποχωρεί συμφωνεί να αντιμετωπίσει ως εμπιστευτική οποιαδήποτε πληροφορία έχει χαρακτηριστεί ως τέτοια σύμφωνα με το άρθρο 11 του παρόντος, για περίοδο ..... ετών από την ημερομηνία αποχώρησής του, και συμφωνεί να μην εφαρμόσει και χρησιμοποιήσει Γνώση που προέκυψε εξαιτίας της συμμετοχής του στο Έργο για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή την κτήση άλλου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

ii. Το Μέρος που αποχωρεί χάνει, μετά την αποχώρησή του, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα και στην παραχθείσα στο πλαίσιο του Έργου Γνώση. Κατ' εξαίρεση, διατηρεί Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα και στην παραχθείσα στο πλαίσιο του Έργου Γνώση των λοιπών Φορέων (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία αποχώρησής του), αν: (α) αυτό απαιτείται για τη χρήση Γνώσης της οποίας είναι (συν)δικαιούχος, και (β) η χορήγηση των εν λόγω Δικαιωμάτων Πρόσβασης ζητείται μέσα σε τουλάχιστον ..... ( ) έτη από την ημερομηνία αποχώρησής του.

iii. Τα υπόλοιπα Μέρη διατηρούν, αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του Έργου, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα και στην παραχθείσα στο πλαίσιο του Έργου Γνώση του Μέρους που αποχωρεί σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 6 του παρόντος και έως την ολοκλήρωση του Έργου.

iv. Το Μέρος που αποχωρεί οφείλει να αποκαταστήσει όποια τυχόν ζημία προξένησε η αποχώρησή του σε άλλο Μέρος.

v. Το Μέρος που αποχωρεί οφείλει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που είχαν γεννηθεί πριν από την ημερομηνία της αποχώρησής του.

vi. Το Μέρος που αποχωρεί οφείλει να επιστρέψει όλο το ποσό χρηματοδότησης που θα έχει λάβει από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., εκτός του ποσού των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν έως την ημερομηνία αποχώρησής του, εφόσον πιστοποιηθούν από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Το Μέρος που αποχωρεί οφείλει να επιστρέψει τυχόν εξοπλισμό ή υλικά που του παρασχέθηκαν από τα λοιπά Μέρη στο πλαίσιο του Έργου.

vii. Το Μέρος που αποχωρεί συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στα λοιπά Μέρη για την επιτυχή ολοκλήρωση του τμήματος του Έργου που του είχε ανατεθεί (όπως αυτές καθορίζονται στην ΑΧΧ πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του Έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

8.4. Συμμετοχή Νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στο Έργο

8.4.1. Συμμετοχή Νέου Φορέα

Η συμμετοχή νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στο Έργο μπορεί να αποφασιστεί, σύμφωνα με τους όρους του ΟΔΥ, μετά από ομόφωνη απόφαση των Μερών και υπόκειται στην έγκριση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

8.4.2. Όροι Συμμετοχής Νέου Φορέα

Με τη συμμετοχή του στο Έργο ο νέος Συνεργαζόμενος Φορέας συμφωνεί να εφαρμόζει τους όρους της Προκήρυξης, του ΟΔΥ, της ΑΧΧ και του παρόντος. Η προσχώρηση του νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στο Έργο έχει ισχύ από την ημερομηνία που ο ΦΥ λάβει την σχετική εγκριτική Απόφαση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Η προσχώρηση του νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στους όρους του παρόντος ισχύει από την υπογραφή της αντίστοιχης τροποποίησής του.

8.4.3. Δικαιώματα Πρόσβασης

Ο νέος Συνεργαζόμενος Φορέας έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Γνώση των Μερών για τους σκοπούς της έρευνας, χρήσης ή της διάδοσης, κατόπιν γραπτού αιτήματος και σύμφωνα με τους αντίστοιχους όρους του Άρθρου 6 του παρόντος. Εντούτοις, ένα Μέρος έχει το δικαίωμα να μην χορηγήσει στο νέο Συνεργαζόμενο Φορέα Δικαίωμα Πρόσβασης σε τμήμα ή και στο σύνολο της Προϋπάρχουσας Γνώσης του, κατόπιν γραπτής ειδοποίησης προς τα υπόλοιπα Μέρη πριν την υπογραφή της σχετικής τροποποίησης του παρόντος και εφόσον η άρνηση αυτή δεν επηρεάζει την υλοποίηση του Έργου. Ο νέος Συνεργαζόμενος Φορέας θα έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Γνώση των Μερών, εφόσον είναι αναγκαία για την εκτέλεση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί.

ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ

9.1. Έναρξη ισχύος

Το παρόν τίθεται σε ισχύ την ..././... και θα διατηρηθεί σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία λήξης του Έργου, όπως αυτή προκύπτει από την ΑΧΧ και την Απόφαση Ολοκλήρωσης του Έργου, και σε κάθε περίπτωση μέχρι την πλήρη εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων των Μερών, όπως αυτές προκύπτουν από το παρόν, την ΑΧΧ και τον ΟΔΥ.

9.2. Πρόωρη Λήξη

Η ισχύς του παρόντος λήγει αυτοδίκαια, χωρίς οποιαδήποτε απαίτηση ή υποχρέωση των Μερών έναντι αλλήλων, σε περίπτωση: (α) ανάκλησης της ΑΧΧ, ή (β) διακοπής του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 10 – ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΛΗΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ

Η λήξη της ισχύος του παρόντος δεν επηρεάζει τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις των Μερών. Ειδικότερα, κανένα Μέρος δεν απαλλάσσεται λόγω της αποχώρησής του ή της διακοπής του Έργου από:

- i.** τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την Προκήρυξη, τον ΟΔΥ, την ΑΧΧ και το παρόν αναφορικά με το μέρος του Έργου που υλοποιήθηκε (ή που θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί) έως την ημερομηνία αποχώρησής του Μέρους ή διακοπής του Έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραδοτέων και λοιπών εγγράφων/πληροφορίας), και
- ii.** οποιεσδήποτε υποχρεώσεις ή ευθύνες προκύπτουν εξαιτίας της αποχώρησής ή της διακοπής.

ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

11.1. Κατά τη διάρκεια του Έργου και για μια περίοδο ..... ετών από την ολοκλήρωσή του, τα Μέρη θα θεωρούν και θα διαχειρίζονται ως απόρρητες/εμπιστευτικές τις πληροφορίες που τους κοινοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του Έργου από οποιοδήποτε άλλο Μέρος και οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ρητά ως τέτοιες από το Μέρος αυτό.

Συνεπώς, κάθε Μέρος συμφωνεί και δεσμεύεται για τα εξής:

- i.** το Μέρος που έλαβε την απόρρητη πληροφορία δεν θα την χρησιμοποιήσει για οποιοδήποτε άλλο σκοπό εκτός του πλαισίου των όρων της ΑΧΧ και του παρόντος,
- ii.** το Μέρος που έλαβε την απόρρητη πληροφορία δεν θα την αποκαλύψει σε οποιοδήποτε τρίτο χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση του Μέρους που την κοινοποίησε, και
- iii.** η απόρρητη πληροφορία δεν επιτρέπεται να αντιγραφεί ή να αναπαραχθεί συνολικά ή εν μέρει, με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση του Μέρους που την κοινοποίησε.

11.2. Δεν στοιχειοθετείται παραβίαση του παρόντος άρθρου αν η απόρρητη πληροφορία:

- i.** έχει δημοσιοποιηθεί οποτεδήποτε πριν ή μετά την κοινοποίησή της,
- ii.** είναι ήδη, τεκμηριωμένα, γνωστή στο Μέρος που την έλαβε,
- iii.** έχει ληφθεί νόμιμα, χωρίς παραβίαση του παρόντος, από τρίτο, ο οποίος δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος,
- iv.** δεν χαρακτηρίστηκε επαρκώς και με σαφήνεια ως απόρρητη.

11.3. Τα Μέρη δεσμεύονται να επιβάλλουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν άρθρο στο προσωπικό τους (μόνιμο και προσωρινό) καθώς και σε κάθε τρίτο προστηθέντα ή βοηθό εκπλήρωσης που λαμβάνει την απόρρητη πληροφορία, κατά τη διάρκεια του Έργου, μετά την ολοκλήρωσή του καθώς και μετά τη λήξη της σχέσης του τρίτου με το Μέρος και έως το πέρας της οριζόμενης στην παρ. 1 του παρόντος περιόδου.

ΑΡΘΡΟ 12 – ΦΥΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΩΝ

Το παρόν Συμφωνητικό δεν δημιουργεί οποιαδήποτε κοινοπραξία, συνεταιρισμό, εταιρικό σχήμα ή άλλη αυτοτελή νομική οντότητα μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Όλες οι γνωστοποιήσεις στο πλαίσιο του παρόντος θα είναι έγγραφα και αρμοδίως υπογεγραμμένες. Όλες οι γνωστοποιήσεις και τα έγγραφα που σχετίζονται με το Έργο θα πρέπει να κοινοποιούνται και στον ΦΥ.

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο.

ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ

Τα Παραρτήματα⁸ του παρόντος, τα οποία αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος του είναι τα εξής:

- Παράρτημα Α: Κατανομή Πόρων
- Παράρτημα Β: Προϋπάρχουσα Γνώση (αν εφαρμόζεται)
- Παράρτημα Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο (αν εφαρμόζεται)

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων του Συμφωνητικού και των Παραρτημάτων του, υπερισχύουν οι όροι του Συμφωνητικού. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων του Συμφωνητικού και της ΑΧΧ (συμπεριλαμβανομένων των Παραρτημάτων που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής), υπερισχύουν οι όροι της ΑΧΧ.

ΑΡΘΡΟ 16 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

16.1 Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Μερών που απορρέουν από το παρόν δεν μπορούν να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιονδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση των υπολοίπων Μερών και με την επιφύλαξη των όρων της ΑΧΧ και του ΟΔΥ.

16.2 Σε περίπτωση που όρος του παρόντος διαφοροποιείται ουσιωδώς από τους όρους της ΑΧΧ ή του ΟΔΥ, τα Μέρη δεσμεύονται να προβούν άμεσα στην ανάλογη τροποποίηση του παρόντος, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

16.3 Οι όροι του παρόντος συμφωνούνται όλοι ουσιώδεις και δύναται να τροποποιηθούν μόνο κατόπιν νεώτερης έγγραφης συμφωνίας όλων των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 17 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε όρος του παρόντος κριθεί ή αποδειχθεί ότι είναι άκυρος ή ακυρώσιμος (ακόμη και εν μέρει), αυτό δεν επηρεάζει την ισχύ και το κύρος των λοιπών όρων του.

ΑΡΘΡΟ 18 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το παρόν διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Σε περίπτωση διαφοράς σχετικά με την ερμηνεία ή την εκτέλεση ή την εφαρμογή του παρόντος ή εξ' αφορμής του, τα Μέρη θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη φιλική επίλυσή της, σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών. Για κάθε διαφορά που δεν είναι δυνατό να επιλυθεί σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα, αρμόδια θα είναι τα δικαστήρια τ... [τόπος].

⁸ Τα Παραρτήματα του Συμφωνητικού είναι προαιρετικά και μπορούν να παραλειφθούν, ανάλογα με τη συμφωνία των Φορέων. Ωστόσο, συνιστάται η συμπερίληψή τους στο Συμφωνητικό, καθώς έχουν ιδιαίτερα επιβοηθητικό χαρακτήρα για την ομαλή διεκπεραίωση του έργου.

Προς απόδειξη των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν Συμφωνητικό, το οποίο αφού διαβάστηκε και βεβαιώθηκε από τα Μέρη, υπεγράφη νομίμως σε ..... (...) όμοια πρωτότυπα. Κάθε Μέρος έλαβε από ... (...) πρωτότυπο/πρωτότυπα.

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ-ΦΟΡΕΑ 1
ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ-ΦΟΡΕΑ 2

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ-ΦΟΡΕΑ 3
ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ-ΦΟΡΕΑ 4

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Κατανομή Πόρων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Προϋπάρχουσα Γνώση *(αν εφαρμόζεται)*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο *(αν εφαρμόζεται)*